

Budgetförslag för 2019

med plan för 2020-2022

Kommunövergripande mål 2019-2022

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Trygg och sammanhållen kommun

Linköping är en kommun där invånarna känner sig trygga och har framtidstro. Satsningar på arbete, skola och fritidsaktiviteter och samarbete med näringsliv och föreningsliv har byggt en sammanhållen kommun där invånarna känner social och ekonomisk trygghet. Linköping är jämlikt. Blandningen av boendeformer i olika delar av kommunen har minskat boendesegregationen och trångboddheten. Alla har råd att bo i Linköping.

Ekologiskt hållbar kommun

Linköpingsborna har god tillgång till ren luft, rent vatten och en giftfri miljö. Det är lätt att leva klimatsmart. Staden är tät och grön. Kommunen är ledande i utvecklingen av miljöteknik och gröna lösningar på klimatutmaningen. I Linköping är värdefulla naturområden säkrade för framtiden och den biologiska mångfalden bevarad. Linköpings infrastruktur gör transporterna mer hållbara, vardagen lättare för invånarna och kommunens klimatmål uppfyllda. Privatpersoner, företag och kommunen har sett till att Linköping minskar utsläppen och tar täten i klimatarbetet. Linköping är koldioxidneutralt år 2025.

Attraktiv kommun

Linköping är en kommun där den enskilde kan påverka och bidra till kommunens utveckling. Linköpingsborna skapar själva eller tar del av ett stort och varierat kultur-, idrotts- och fritidsutbud. De yttre bostadsområdena har knutits ihop med innerstaden. Linköping är en tät och hållbar kommun med park- och rekreationsområden.

Starkt och mångfasetterat näringsliv

Linköping är en kommun där idéer blir verklighet. Kunskapsstaden Linköping har ett kreativt och innovativt företagsklimat där det är lätt att verka som företagare, både i staden och på landsbygden. Företag väljer att etablera sig och investera i Linköping, som är en motor för regionens näringslivsutveckling.

Stark röst - regionalt, nationellt och internationellt

Linköping är navet i en växande region. Linköping ses som en föregångskommun regionalt, nationellt och internationellt. Linköpings kommun är en attraktiv och aktiv samverkanspart som skapar förutsättningar för helhetssyn och långsiktiga lösningar. Linköping driver frågor för kommunens bästa på regionala, nationella och internationella arenor.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv

Linköpings kommun skapar goda och trygga uppväxtvillkor för alla barn och unga. Barn och unga får den utbildning och det stöd de behöver i en likvärdig skola som uppmuntrar alla till lust, engagemang och lärande. Sociala insatser är förebyggande och har barn i fokus. Linköpings invånare har förutsättningar att leva ett hälsosamt liv och ha en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och har möjlighet att nå sin fulla potential.

Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet

Invånare i Linköping som är i behov av extra stöd i vardagen har en god livskvalitet genom att stöd-, vård- och omsorgsinsatser är av hög kvalitet och skapar trygghet och ger självbestämmande till individen. Genom hög tillgänglighet, såväl fysisk som digital, kan alla ta del av kommunala välfärdstjänster.

Hög egenförsörjningsgrad

Fler linköpingsbor försörjer sig själva. Alla barn och unga i Linköping ser minst en förälder gå iväg till jobb eller annan sysselsättning varje dag. I Linköping har förutsättningarna för ökad sysselsättning för personer med svagare ställning på

arbetsmarknaden skapats. Etableringstiden har halverats genom att fler får egen sysselsättning snabbare. Fler slutför gymnasiet.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunkoncernen som hos externa utförare är kostnadseffektiv. Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt på såväl strategisk som operativ nivå. Kommunens verksamheter utvecklas kontinuerligt för god kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som sämre tider och ska ha en god ordning på ekonomin. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans för att framtida kommuninvånare ska kunna räkna med god kvalitet på verksamhet, service och anläggningar. Investeringar för framtiden prioriteras.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Hög servicenivå med ett gott bemötande

Medborgare får i sin kontakt med kommunen snabb och lättförståelig service med gott bemötande. Befintliga och nya företag i Linköping får effektiv service som understödjer deras möjlighet att verka och växa i Linköping. Detta sker genom effektiva inre processer och smarta lösningar enligt principen digitalt först.

Effektiva och hållbara arbetsmetoder

Invånare och medarbetare i Linköping upplever att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Arbetet organiseras och leds på ett sätt som gynnar både verksamhetens målgrupp och medarbetare. Organisationen har ett aktivt och systematiskt inre miljöarbete, säkerhetsarbete och förbättringsarbete. De IT-baserade stödsystemen är ändamålsenliga och säkra för att medarbetare ska kunna utföra sitt arbete på ett hållbart sätt. Linköpings kommun har effektiva processer som garanterar en hög kvalitet.

Verksamhet med god utvecklingsförmåga

Linköpings kommun är innovativ. Verksamheten utvecklas med framtidens teknik och smarta lösningar, där Linköping ligger i framkant av den offentliga sektorns digitala transformation. Organisationen har en kultur där medarbetare uppmuntras vara modiga i att pröva nya idéer och där kommunen vågar bryta ny mark och vara en föregångare i kommunsverige. Genom en nära koppling till forskning är kommunens välfärdstjänster och samhällsbyggnad i nationell framkant.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Attraktiv arbetsgivare

Linköpings kommun har goda arbetsplatser där varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor, där rätt till heltid gör välfärden attraktivare att arbeta i. Arbetsgivaren arbetar systematiskt med kompetensutveckling, validering och karriärvägar för att ha medarbetare som möter medborgarnas behov. Medarbetarna är ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra.

God och hållbar kompetensförsörjning

Kommunens verksamheter och den kommunala välfärden bemannas av medarbetare med rätt kompetens för arbetsuppgifterna. Välutbildade medarbetare erbjuds kvalificerade uppgifter i effektiva processer, medan uppgifter utan utbildningskrav i hög grad utförs av personer med lägre utbildning. Nya metoder utvecklas löpande för att innovativt möta framtidens behov.

Vad innehåller ”Budget för 2019 med plan för 2020-2022

Budgeten är kommunens främsta verktyg för planering och styrning av kommunens verksamhet. Budgeten innehåller texter som signalerar vad den kommunala organisationen ska arbeta med under planperioden. Budgeten anger hur kommunens samlade resurser ska användas och fördelas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad som kan förväntas av kommunen framöver.

Det här dokumentet är indelat i två huvudsakliga delar där kommunstyrelsens ordförande inleder med ”Ett sammanhållet Linköping för ökad trygghet och fler i sysselsättning”. Den första delen innehåller organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för budgetarbetet. Här beskrivs den formella styrningen och kommunens finansiella mål som ska säkerställa att Linköpings kommun tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Här anges även organisation, roller och ansvar.

Del två, ”Budget för 2019 med plan för 2020-2022”, beskriver budgetberedningens förslag till vad som ska ske i den kommunala verksamheten under 2019 med plan för 2020-2022. Vad som ska uppnås under mandatperioden formuleras i 15 kommunövergripande mål inom fem målområden – Samhälle, Medborgare, Ekonomi, Verksamhet och Medarbetare. Verksamheten som kommunen bedriver ska utvecklas årligen för att nå de kommunövergripande målen under mandatperioden. Dessa är uppdelade på flera avsnitt. Efter detta redovisas siffersammanställningar med resultaträkning, nämndernas ramar samt investeringsramar.

Det är Koalition för Linköping (Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna) som ansvarar för att ta fram budgetförslaget. De partier som är i opposition skriver fram egna budgetförslag som ställs mot majoritetens när budgeten behandlas i kommunfullmäktige.

Sammanlagt omsätts drygt 10 miljarder kronor i Linköpings kommun under 2019.

Kort sammanfattning av budgetförslaget

- Budgeten för 2019 utgår från 15 kommunövergripande mål.
- Budgeten för 2019 är i balans.
- Kommunstyrelsen bedömer att målen för god ekonomisk hushållning – finansiella mål kommer att uppfyllas med budgeten för 2019.
- Skattesatsen föreslås oförändrat till 20,20 procent för 2019.
- Kommunen omsätter drygt 10 miljarder kronor 2019.
- Nämndernas ramar utökas med sammanlagt 126 mnkr för 2019.
- I budgeten finns resursmedel med 80 mnkr för 2019 som kan fördelas till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen.
- I budgeten finns även reservmedel för investeringar med 15 mnkr per år för att vid behov kunna utöka nämndernas investeringsramar under budgetperioden.
- Den centrala reserven för att finansiera förändringar av löner, priser och demografi för nämnderna uppgår till 328 mnkr för 2019.
- Under eget kapital finns en resultatutjämningsreserv om 150 mnkr som kan användas för att vid behov kunna utjämma intäkter över en konjunkturcykel.
- I budgeten ingår bostadspolitiska medel/värdeöverföring från AB Stångåstaden med 55 mnkr per år.
- Både skatteintäkter och reserv för löne- och priskompensation har beräknats utifrån SKL:s prognoser.
- Investeringsramen är 360 mnkr netto för 2019. Avskrivningarna beräknas till 215 mnkr för 2019.
- I budgeten beräknas kommunen kunna finansiera 215 mnkr av investeringarna för 2019 utan att ta upp lån och att låna max 150 mnkr för att finansiera resterande investeringar.

För åren 2020-2022 finns ofördelade effektiviseringskrav som fördelas om de fortfarande behövs när budgeten ska fastställas för respektive år, bland annat beroende på utveckling av skatteintäkter och demografi.

Innehållsförteckning

Ett sammanhållet Linköping för ökad trygghet och fler i sysselsättning	4
Styrning och uppföljning	5
Modell för mål- och verksamhetsstyrning.....	5
Ekonomi- och verksamhetsstyrning	7
Uppföljning.....	9
Organisation, roller och ansvar.....	10
Kommunfullmäktige.....	10
Kommunstyrelsen.....	10
Nämnder	11
Förvaltningsorganisation	11
God ekonomisk hushållning.....	12
Målområde Ekonomi.....	12
Målavstämning för budget 2019.....	12
Förutsättningar för budgetarbetet	14
Linköpings finansiella förutsättningar.....	14
Jämförelser med andra kommuner – verksamhetens kostnader	18
Underlag för beräkningarna i budgeten för 2019	19
Budgetförutsättningar.....	19
Befolkningsprognoser som används som underlag till budgeten.....	19
Sveriges Kommuner och Landstings rapport om kommunernas och landstingens ekonomi.....	21
Budget för 2019 med plan för 2020-2022	24
Ett tryggare Linköping som håller ihop.....	24
Rotelansvarigas kommentarer till budgeten	25
Kommunens budget.....	30
Mål och inriktning för 2019-2022	30
Strategiska utvecklingsuppdrag.....	32
Prioriterade styrdokument	33
Förslag till budget för resultaträkning och nämndernas ramar.....	34
Resultaträkning, förslag	39
Förslag till budgetramar för nämnderna 2019 med plan för 2020-2022	40
Förslag till förändringar av nämndernas ramar, sammanställning.....	41
Förslag till förändringar av nämndernas budgetramar, specifikation.....	42
Förslag till omfördelning av budgetramar mellan nämnderna	43
Förslag till investeringsramar för nämnderna 2019 med plan för 2020-2022	44

Ett sammanhållet Linköping för ökad trygghet och fler i sysselsättning

Linköping ska vara en sammanhållen kommun som ger alla Linköpingsbor chansen att lyckas oavsett vilka förutsättningar du har eller i vilken stadsdel du växer upp i. Idag är skillnaderna i livsvillkor mellan Linköpings stadsdelar är för stora. De som bor i mer socialt utsatta stadsdelar är i högre utsträckning arbetslösa, har lägre utbildningsnivå och sämre hälsa. Det måste ändras för att alla Linköpingsbor ska få makten över sitt eget liv.

Tryggheten i Linköping ska öka. Ingen Linköpingsbo ska vara rädd för att gå hem när det är mörk eller för att röra sig i sitt närområde kvällstid. Med ordningsvakter, satsningar på ökad belysning och andra trygghetsskapande åtgärder förstärks tryggheten i Linköping.

Arbetslösheten sjunker i Linköping, men den är allt för hög i vissa grupper. Egen sysselsättning är en grundläggande förutsättning för människors frihet, delaktighet och självkänsla. Därför behöver etableringstiden halveras i Linköping. Nyanlända behöver snabbare hitta sysselsättning för att lättare komma in i samhället. Alla barn ska se minst en förälder gå till jobb eller studier varje dag och vi behöver arbeta målmedvetet för att nå de familjer där föräldrarna idag saknar sysselsättning.

Linköping ska vara en kommun där alla känner att ett gott liv är möjligt och där man kan ha en meningsfull tillvaro. I Linköping ska omsorgen präglas av trygghet, delaktighet, kompetens och hög kvalitet. Engagerad och kompetent personal höjer livskvaliteten för den i behov av omsorg. Med mer personal, profilboenden och nya arbetssätt som sätter individen i centrum har kvaliteten i äldreomsorgen höjts steg för steg. Men mer personal behövs, personal som kan ge de äldre än mer omsorg och extra trygghet. Mer personal behövs också för att vi ska bryta den ofrivilliga ensamheten och isoleringen som många äldre känner, därigenom minskar vi även känslan av otrygghet.

I en sammanhållen kommun ska alla barn och unga ha likvärdiga möjligheter till såväl en god utbildning som en meningsfull fritid. Med en likvärdig skola som uppmanar till lust och engagemang ska alla barn ges möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential. För de barn som inte har möjlighet att åka iväg på sommaren ska Linköpings kommun erbjuda aktiviteter på hemmaplan. Alla barn ska ha något roligt att berätta om när skolan börjar efter sommarlovet. Samtidigt behövs ett kreativt och utmanande kultur-, idrotts- och fritidsliv för alla Linköpingsbor.

Alltför många unga lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet eller gymnasieskolan utan en avslutad utbildning. Utan avklarad gymnasieutbildning minskar chanserna till att få jobb kraftigt. Fler som arbetar är av stor betydelse för samhället i stort. En hög sysselsättningsgrad är en förutsättning för en välfärd av hög kvalitet. Med jobb följer även egen inkomst och ökad frihet för människor. Det är därför högt prioriterat att fler ska slutföra gymnasiet.

Linköping är en tillväxtmotor i vår region och vårt starka näringsliv bidrar till Linköpings fortsatta utveckling och tillväxt. När kommunen utvecklas är näringslivet en viktig samarbetspartner för att Linköping ska bli en ännu bättre plats att leva och bo i. Samtidigt behöver vår event- och besöksnäring utvecklas för att stärka vår attraktivitet.

I Linköping ska inte otryggheten få slå rot. Genom satsningar på att få fler i arbete, halvera etableringstiden och en bättre omsorg ska en trygg och sammanhållen kommun byggas. Linköping ska vara en kommun där alla känner framtidstro. Vi ska ta tillvara på våra goda förutsättningar.

Kristina Edlund (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Styrning och uppföljning

Linköpings kommun har ansvar för flera viktiga samhällsfunktioner. Kommunen har bland annat i uppdrag att tillhandahålla välfärd, service och tjänster. Kommunens har också en viktig uppgift att utveckla och upprätthålla ett väl fungerande lokalsamhälle. Vissa verksamheter har kommunen en skyldighet enligt lag att ansvara för och andra verksamheter bedriver kommunen frivilligt såsom verksamhet inom kultur, fritid och inom näringslivsutveckling.

Modell för mål- och verksamhetsstyrning

Kommunfullmäktiges styrning tar sin utgångspunkt i kommunens uppdrag, styrdokument och majoritetens politiska program. I budgeten uttrycks den politiska styrningen genom målsatta mål från kommunfullmäktige och strategiska utvecklingsuppdrag samt genom nämndmål och nämndindikatorer från respektive nämnd. Styrningen ska säkerställa att de kommunövergripande målen uppfylls, oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller extern regi.

Mål- och verksamhetsstyrningen ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och att tillhandahålla tjänster med god kvalitet. Modellen för mål- och verksamhetsstyrning ser till att det finns en tydlig koppling mellan de kommunövergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige, nämndmål och de aktiviteter som genomförs i verksamheterna. Samtliga mål följs upp genom indikatorer som utgör ett underlag för att värdera måloppfyllelse. Alla indikatorer har ett målvärde som visar vilket resultat som ska uppnås.

Modellen innebär att fullmäktige och nämnder formulerar prioriterade och mätbara mål inom fem olika målområden – Samhälle, Medborgare, Ekonomi, Verksamhet och Medarbetare. Detta för att säkerställa en balans i styrningen. Till varje målområde knyts ett antal kommunövergripande mål som gäller för perioden 2019-2022. Varje år följs målen upp genom av kommunfullmäktige godkända indikatorer. Senare i dokumentet anges vilka indikatorer som följs upp och rapporteras till kommunfullmäktige, så kallade KS-indikatorer. Kommunen arbetar kontinuerligt med att anpassa indikatorerna för vad som ska mätas och hur det mäts. Detta för att driva arbetet med att fullfölja intentioner med modellen för mål- och verksamhetsstyrning på ett så bra sätt som möjligt. Indikatorerna kan därför komma att ändras under planperioden. Kopplingen mellan kommunövergripande mål, nämndmål och förvaltningarnas aktiviteter ska garantera att det arbetas för att nå målen. Hela kommunorganisationen, såväl nämnder som förvaltningar, omfattas av modellen som även inbegriper en gemensam metodik och begreppsstruktur.

Uppföljningen ska visa måloppfyllelse för både nämnder och kommunen som helhet. Uppföljningen ska innehålla en analys över sambanden mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat samt vilka förbättringsåtgärder som verksamheten planerar för kommande år. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling.

Majoritetens politiska program

Majoritetens politiska program för mandatperioden är politikens övergripande måldokument för mandatperioden och beskriver den politiska majoritetens viljeinriktning. Majoritetens politiska program för mandatperioden fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunövergripande mål

Utifrån majoritetens politiska program ansvarar kommunfullmäktige för att prioritera och formulera kommunövergripande mål. Målen utgår från kommunens uppdrag och den politiska viljeinriktningen för mandatperioden. De kommunövergripande målen formuleras som ett önskvärt tillstånd och har en tidshorisont över hela mandatperioden om inte annat anges. De kommunövergripande målen beslutas av kommunfullmäktige.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Strategiska utvecklingsuppdrag är särskilda uppdrag som styrelsen eller nämnden ska arbeta med under budgetåret. De strategiska utvecklingsuppdragen är antingen kommunövergripande, där styrelse och samtliga nämnder ska arbeta med uppdraget eller nämndspecifika då uppdraget är riktat till en eller flera nämnder.

Nämndmål

Styrelse och alla nämnder ska ha nämndmål som leder till att styrdokumentens viljeinriktning, de kommunövergripande målen som berör nämnden, strategiska utvecklingsuppdrag och nämndens uppdrag enligt reglementet uppfylls/verkställs. Nämndmål beslutas av styrelse och nämnder i målområdena Samhälle, Medborgare, Ekonomi och Verksamhet. Utifrån rollen som arbetsgivare beslutar kommunstyrelsen om nämndmål för samtliga nämnder i målområdet Medarbetare.

Indikatorer

För att kunna bedöma måluppfyllelsen ska varje kommunövergripande mål innehålla minst ett måttal och ett målvärde, en KS-indikator. Indikatorns syfte är att utgöra ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelse gentemot det kommunövergripande målet. Målvärdet visar vad som ska uppnås under perioden, det vill säga vad målsättningen är.

Nämndindikatorerna används som måttal för nämndmålen och utgör ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelse. Till varje nämndindikator fastställs ett målvärde som visar vilket resultat som ska uppnås under perioden. Nämndindikatorerna följs inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Nämnderna ska i sina budgetförslag på våren, eller senast i internbudgeten, redovisa målvärden för nämndindikatorer. I samband med att kommunfullmäktige behandlar budgeten i november godkänner fullmäktige målvärden. Där det är möjligt ska nämnderna redovisa och analysera statistiken könsuppdelat.

Aktiviteter

Förvaltningarna ska ta fram aktiviteter som beskriver hur förvaltningen ska stödja nämnden i att uppfylla prioriterade styrdokument, strategiska utvecklingsuppdrag, nämndmål och nämnduppdrag. Aktiviteter redovisas i en verksamhetsplan som utgör bilaga till nämndernas internbudget.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

En ekonomi i balans kräver kontroll på kostnader, att arbeta kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att kontinuerligt utveckla arbetssätt och leta efter best practice. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. För att kunna bedriva en bra verksamhet förutsätts att det finns en god ekonomistyrning på alla nivåer. Långsiktig planering och en stabil ekonomi gör det möjligt att satsa offensivt, hantera nya förutsättningar och klara konjunkturväxlingar. På både kort och lång sikt är det av yttersta vikt att ha balans mellan intäkter och kostnader samt fokusera på driftkonsekvenser av investeringar och andra långsiktiga åtaganden.

Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Varor, tjänster och lokaler ska anskaffas affärsmässigt utifrån verksamheternas resursbehov och med miljömässigt och socialt ansvarstagande. Det ska finnas tydliga samband mellan resultat och resursåtgång. Skattepengarna ska användas för invånarnas bästa och alltid där de gör största möjliga nytta.

I en föränderlig värld är det omöjligt att förutse alla händelser. För att uppnå en ekonomi i balans på alla nivåer i organisationen krävs budgeterade reserver och handlingsberedskap för väntade och oväntade händelser. Budgetreserven behöver anpassas till osäkerhetsfaktorerna i respektive verksamhet. En reserv ökar förutsättningarna för att kunna hantera oförutsägbara händelse.

Mål för kommunens ekonomistyrning

Ekonomistyrning är en del i det totala styrsystemet och handlar, liksom all styrning, om att påverka agerandet i en viss önskvärd riktning.

Ekonomistyrningsreglerna ska uppmuntra till ett sunt ekonomiskt agerande. Det innebär till exempel att alla ekonomiskt ansvariga ska handla med kommunens bästa för ögonen, vilket kan medföra att nyttan för den totala ekonomin ibland måste gå före den enskilda enhetens bästa.

Målet är att kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt. För att nå dit handlar det om att:

- Precisera ansvar och roller
- Planera och budgetera verksamheten
- Fortlöpande redovisa ekonomi och verksamhet
- Följa upp om ekonomin och verksamheten utvecklas enligt plan
- Vidta korrigerande åtgärder vid befarade avvikelser

Konflikt mellan mål och medel

Vid konflikt mellan mål och medel gäller medlen. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning.

I de fall det finns en tvingande lagstiftning som innebär en skyldighet för kommunen att göra utbetalningar eller svara för kostnader är det möjligt att överskrida medelsramen. Berörd nämnd är dock skyldig att snarast anmäla detta till kommunstyrelsen.

Resultathantering

Beslut om resultatöverföring

Kommunfullmäktige gör en särskild prövning av förslagen till resultatöverföring utifrån de ekonomiska förutsättningarna och fastställer dessa efter respektive års bokslut.

Åtgärdsplaner vid oplanerade underskott

Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen.

Tillämpningsanvisningar för investeringar, förhyrningar och stora projekt

Varje nämnd som har en mer omfattande lokalförhyrning eller investeringsverksamhet ska ha en lokalförsörjningsplan och en 10-årig investerings och lokalplan som ska vara avstämd mot översiktsplanen. Även konsekvenser för kommunens framtida driftkostnader ska redovisas.

I budgeten beslutas om en nettoinvesteringsram för respektive nämnd för den närmaste fyraårsperioden.

Särskilda anvisningar för större projekt

För större investeringar och projekt ska beslut fattas i en särskild ordning antingen av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige innan ett projekt påbörjas. Investeringens omfattning avgör beslutsinstans.

Innan några utredningsinsatser påbörjas, ska ett utredningsbeslut fattas. Handlingen ska samrådas med kommunstyrelsen genom kommunledningsförvaltningen.

Därefter ska ett särskilt inriktningsbeslut fattas. Som underlag för inriktningsbeslutet ska bland annat en beräkning finnas av investeringens ekonomiska konsekvenser.

Innan igångsättning ska slutligen ett genomförandebeslut fattas.

Större investeringar och förhyrningar ska följas upp i delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

När ett genomförandeprojekt är färdigställt ska en slutredovisning lämnas till nämnden. Nämndens verksamhetsberättelse för det gångna året ska innehålla en redovisning av samtliga investeringar/förhyrningsprojekt som har slutredovisats under året, med en sammanfattning av innehållet.

Exploatering för bostäder och verksamheter

I budget 2016-2017 budgeterades för första gången exploateringsverksamheten i resultaträkningen.

Exploateringsverksamheten budgeteras i 2019 års budget med plan för 2020-2022 med ett årligt samlat överskott om 30 mnkr.

Enligt den rutin som kommunstyrelsen beslutade om i december 2013 avräknas intäkter mot kalkylerade kostnader så snart en tomt avyttrats. Det innebär att kostnader och intäkter redovisas fortlöpande.

Lokalförsörjning och styrning

Kommunens lokaler ska vara kostnadseffektiva, ändamålsenliga och ha en låg miljöpåverkan. De ska vara attraktiva, trygga och säkra samt anpassade för den verksamhet som bedrivs.

Varje nämnd/förvaltning ansvarar för de lokaler som behövs för verksamheten, men kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens samlade lokalförsörjningsprocess. Samordning sker genom särskilda forum för samverkan mellan förvaltningar och mellan förvaltningar och bolag. På den operativa, mer vardagliga nivån finns lokala arbetsgrupper som består av nämndernas lokalsamordnare, lokala verksamhetschefer och företrädare för kommunens lokalplaneringsenhet. Här arbetar man i enlighet med redan beslutade åtgärder.

För att det övergripande arbetet med planering av lokalförsörjningen för hela kommunen ska fungera på ett effektivt sätt, ska varje nämnd/förvaltning varje år redovisa en tioårig rullande lokalförsörjningsplan. I lokalförsörjningsplanen ska nämnderna redovisa volymer och lokalbehov. Nämnderna/förvaltningarna ska dessutom redovisas planerade investeringar och avvecklingar enligt investeringsplan. Detta för att kommunstyrelsen ska få en samlad bild av hur olika förändringar i lokalbeståndet påverkar kommunens totala lokalanvändning och lokalkostnader.

Lejonfastigheter har under 2018 fått ett utökad uppdrag när det gäller lokalförsörjning och lokalplanering, vilket kommer att påverka kommunens samlade lokalförsörjningsprocess. Arbetet med planering och organisering utifrån det utökade uppdraget har påbörjats.

Upphandling och inköp

Linköpings kommun ska genom strategiska överväganden i upphandlings- och inköpsprocessen driva samhällsutvecklingen i en hållbar riktning och bidra till en effektivare användning av gemensamma resurser.

Enligt upphandlings- och inköpspolicy är målet för Linköpings kommuns upphandling den goda affären, vilket uppnås genom att i upphandlingar ta hänsyn till kvalitet, uppföljning, kostnad, miljö, social hänsyn, innovation och vårda konkurrensen. Anskaffning ska baseras på en helhetssyn där kommunens gemensamma bästa har företräde framför enskild verksamhets intresse.

Nämnderna ansvarar för att ta fram årliga upphandlingsplaner. I planen ska nämnderna ange vilka politiska mål som ska prioriteras för respektive upphandlingsområde så att relevanta krav kan ställas i upphandlingarna. Förvaltningarna ansvarar sedan för att tillsätta kravställare och att verksamheten känner till och använder de avtal som upphandlats.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna kommunens upphandlingsverksamhet. I det ingår att leda och utveckla processen för inköp och upphandling i syfte att stödja nämnderna och förvaltningarna i deras uppdrag.

Uppföljning

Kommunen följer upp och analyserar mål, verksamhet och ekonomi löpande under året. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god kontroll på oönskad kostnadsutveckling och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Rapporteringen uppåt i kommunen har ett värde.

Den kontinuerliga uppföljningen utgör en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även genom exempelvis informationsöverföring vid möten mellan kommunstyrelse/kommundirektör och nämnder/förvaltningschefer. Uppsikten ska genomföras proaktivt och innehålla en bedömning av effektiviteten och legaliteten av hur nämnden bedriver sin verksamhet.

Den kontinuerliga uppföljningen för kommunkoncernen omfattar:

- månadsrapporter
- delårsrapporter per den 30 april, 31 augusti samt den 31 oktober
- årsredovisning
- finansrapporter
- internkontrollrapport
- jämförelser med andra kommuner, bl. a. genom deltagande i Kommunens Kvalité i Korthet (KKiK)
- bolagens uppfyllelse av det kommunala uppdraget
- bolagen och förbunden ingår i delårsrapporterna per den 30 april, den 31 augusti samt i årsredovisningen

Varje månad, utom för januari och juni, redovisas även en finansrapport och en kortfattad månadsrapport med nyckeltal för ekonomi, verksamhet, personal, befolkning, arbetsmarknad och bostäder till kommunstyrelsen.

Internkontrollen följer upp att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Internkontrollen ska säkra att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

I delårsrapporterna och årsredovisningen uppmärksammas kommunstyrelsen särskilt på de avvikelser som de bör följa med anledning av uppsiktsplikten. I årsredovisningen beskrivs hur kommunstyrelsen arbetat med uppsiktsplikten under året.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Kommunfullmäktige antog i februari 2016 program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare. Av programmet framgår bl a att varje nämnd ska med fullmäktiges program som grund utarbeta en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp under året. Uppföljningen görs i huvudsak av två skäl:

- som kontroll av att ett uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal
- som ett led i att utveckla verksamheten i syfte att skapa utrymme för nya och förbättrade tjänster

Kommunen har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå (uppföljning av strategisk måluppfyllelse) och på leverantörsnivå (avtalsuppföljning). Uppföljning på systemnivå har till syfte att säkerställa att skattemedlen använts på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåts. Uppföljning på leverantörsnivå har till syfte att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen ska utgå från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Nämndernas uppföljningsplan ska säkerställa att de mål och den riktning som angivits av nämnder och kommunfullmäktige följs upp i den löpande verksamhets- och avtalsuppföljningen. Planen ska inkluderas i nämndens internbudget och följas upp och redovisas i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

I ordinarie delårsrapporter, verksamhetsberättelser och internkontrollrapporter ska nämnderna återskoppla resultatet av avtal- och verksamhetsuppföljningen. Inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktspflicht rapporterar sedan styrelsen till fullmäktige hur nämnderna utfört sin uppföljning och vad som är de viktigaste resultaten av denna.

Organisation, roller och ansvar

Den politiska organiseringen i styrelse och nämnder syftar till att möta strategiska utmaningar, stärka kommunens förmåga att hantera omvärldsförändringar och prioriteringar avseende de kommunala verksamheterna. Det politiska arbetet i styrelse och nämnder ska därför präglas av långsiktig och strategisk utveckling, omvärldsbevakning samt samverkan både inom den kommunala organisationen och med externa parter.

Uppdrag och ansvarsfördelningen för de politiska organen framgår av kommunens reglemente. Det är de politiska företrädarnas uppgift att ange ambitionsnivå och prioriteringar, besluta om mål och inriktning på kort och lång sikt, fördela resurser och följa upp resultat i förhållande till de uppsatta målen. Förvaltningsorganisationen uppgift är att bereda och verkställa de politiska besluten. Hur detta ska ske regleras bland annat i delegationsordningar och i kommunens styrdokument.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande organ, beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt såsom program, policies, mål och regler samt organiserar den kommunala verksamheten i kommunstyrelse, nämnder, bolag och kommunalförbund. Fullmäktige beslutar om kommunens budget och skattesats. Genom budgeten fastställs hur kommunens samlade resurser ska prioriteras mellan olika nämnder och verksamheter. Härigenom har budgeten en central funktion för planering och styrning av den kommunala verksamheten. Fullmäktige anger i samband med budget även uppdrag och kommunövergripande mål för kommande år och följer upp dessa. Fullmäktige fastställer delårsrapporter och årsredovisning, beslutar om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna och väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen ska också utöva uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen återrapporterar till fullmäktige.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen 6 kapitlet ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunens företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs.

Styrelsen ska inom kommunen svara för:

- uppsikten över kommunens och kommunkoncernens samlade ekonomi
- uppsikten över övriga nämnders verksamhet
- uppsikten över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap. 2–6 §§, och
- uppsikten över sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt innebär att styrelsen aktivt ska informera sig om att nämnderna bedriver sin verksamhet enligt kommunfullmäktiges beslut och riktlinjer, att lagar och förordningar följs och att den ekonomiska förvaltningen är effektiv och säker.

Kommunstyrelsens beredning

Kommunstyrelsens beredning ansvarar för styrelsens politiska ärendeberedning.

Kommunstyrelsens strategiska utskott

Kommunstyrelsens strategiska utskott har till uppgift att hålla sig informerad om och diskutera det långsiktiga och strategiska arbetet avseende:

- övergripande långsiktiga och strategiska frågor samt
- budget- och flerårsplaner

Nämnder

Nämnderna ansvarar för den löpande verksamheten inom kommunen, förbereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige och genomför beslut som fattas i fullmäktige. Nämnderna ansvarar för den verksamhet som fullmäktige fastställt genom kommunens reglemente samt utifrån fullmäktiges program, policies, regler, budget och beslut i övrigt eller vad som följer av gällande lagstiftning.

Respektive nämnd skall upprätta internbudget inom fullmäktiges beslutade budgetram. I internbudgeten ska nämnden ange mål, indikatorer och målvärden för nämndens ansvar och bidrag till de kommunövergripande målen. I internbudgeten kan nämnden göra avsteg från den uppdelning av nettokostnaderna på verksamheter som redovisats i budgetförslaget dock med beaktande av fullmäktiges beslut. För investeringar erhåller nämnderna ett årligt nettobelopp i form av nettoinvesteringsram. För enstaka investeringar av större omfattning eller som av annan anledning är av principiell betydelse, fastställs en ram för respektive investering.

Nämnderna ansvarar också för att:

- nämndmålen följs upp och utfallet rapporteras i enlighet med fastställda rutiner och tidplaner
- genomföra intern kontroll som stöd för en effektiv verksamhet
- mätning och redovisning av resultat och effekter av genomförd verksamhet görs i enlighet med de krav som olika statliga myndigheter har
- kostnads- och kvalitetsjämförelser görs med andra organisationer

Samtliga nämnder skall löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt vidta erforderliga åtgärder vid avvikelser. Vid avvikelser från fastställda planer ska nämnderna vidta erforderliga åtgärder och rapportera detta till kommunstyrelsen. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram. Vid behov ska nämnden justera internbudget så att verksamheten kan bedrivas inom fastställd ram.

Förvaltningsorganisation

Kommundirektören är kommunens högste verkställande tjänsteman och är chefernas chef, vilket innebär chefskap för förvaltningscheferna och en rätt att ge dem uppdrag. Kommundirektören är ytterst ansvarig för den samlade förvaltningsorganisationen och ska säkerställa att verksamheten drivs och utvecklas professionellt. I kommundirektörens ansvar ligger att säkerställa att förvaltningscheferna beaktar kommunövergripande frågor och perspektiv. Kommundirektörens uppdrag regleras i kommundirektörsinstruktionen.

Förvaltningschef ansvarar gentemot aktuell nämnd för beredning och verkställighet inom ramen för nämndens delegationsordning. Förvaltningscheferna har det yttersta ansvaret för förvaltningens verksamhet, ekonomi och personal.

I förvaltningschefens uppdrag ingår att aktivt bidra till kommunens övergripande utveckling, att företräda kommunen som helhet intern och externt, samt att främja öppenhet, kommunikation och samarbete mellan kommunens förvaltningar.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller landstinget. För ekonomin skall anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Linköpings kommun har definierat god ekonomisk hushållning som:

- God ekonomisk kontroll
- God finansiell ställning
- Kostnadseffektiv verksamhet

Varje generation ska själva bära kostnaderna för den service de konsumerar. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen för såväl verksamhet som ekonomi. Som underlag för denna styrning bör nämnderna göra kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer samt inom den egna organisationen. Nämnderna skall genomföra intern kontroll för att säkerställa styrsystemet.

Till en god ekonomisk hushållning hör också att ha en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder och insatser i stället för insatser i efterskott. Ett positivt resultat behövs för att kunna egenfinansiera investeringar som överstiger årets avskrivningar och inte definieras som stora och långsiktiga. Om kommunen lånar även till övriga investeringar finns risk att ränta och amortering kommer att tränga undan övriga kostnader för drift av kommunens verksamhet i resultaträkningen.

Linköpings kommunkoncern har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunkoncernen har en välskött och stark ekonomi med goda resultat under många år och kommunen har en låg skattesats. Kommunen har hittills kunnat finansiera investeringarna med egna medel och har inga lån. Linköpings kommun har externa placeringar för att säkerställa utbetalningarna av framtida pensioner.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunkoncernen som hos externa utförare är kostnadseffektiv. Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt på såväl strategisk som operativ nivå. Kommunens verksamheter utvecklas kontinuerligt för god kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som sämre tider och ska ha en god ordning på ekonomin. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans för att framtida kommuninvånare ska kunna räkna med god kvalitet på verksamhet, service och anläggningar. Investeringar för framtiden prioriteras.

Målavstämning för budget 2019

Kommunstyrelsen kommer att följa upp målen för målområde ekonomi med indikatorer i delårsrapporten per den 31 augusti samt årsredovisningen.

Indikatorer för målområde ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Mål Beskrivning	Indikator	Källa	2016	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Kostnadseffektiv verksamhet <i>Optimera verksamhetens nytta i relation till kostnaderna.</i>	Verksamhetens nettokostnad/skatt och finansnetto	ÅR	99,3%	96,8%					
	Personalkostnader/ verksamhetens nettokostnad	ÅR	51,6%	55,0%					
	Lokalkostnader och kapitalkostnader/verksamhetens nettokostnad	ÅR	13,8%	14,4%					
	Köptrohet från ramavtal								

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Mål Beskrivning	Indikator	Källa	2016	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
God ekonomisk kontroll <i>Goda resultat och stabil ekonomi.</i>	Resultat	ÅR	62 mnkr	320 mnkr					
	Soliditet	ÅR	62,1%	61,6%					
	Procentuell avvikelse budget och utfall , nämnderna	ÅR	1,2 %	0,8 %					
God finansiell ställning <i>Finansieringen av välfärden skjuts inte till kommande generationer.</i>	Skuldsättning per invånare	ÅR	0 kr	0 kr					
	Betalningsberedskap (kassalikviditet)	ÅR	436%	394%					
	Externt placerade pensionsmedel		1 665 mnkr	1 723 mnkr					

ÅR = kommunens årsredovisning. Pensioner redovisas enligt fullfonderingsmodellen.

Förutsättningar för budgetarbetet

Linköpings finansiella förutsättningar

Linköpings kommunkoncern har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunkoncernen har en stark ekonomi med goda resultat under många år och kommunen har en låg skattesats. Kommunens har hittills kunnat finansiera investeringarna med egna medel och har inga lån men kommer troligen att låna till investeringarna under 2019. Linköpings kommun har externa placeringar för att säkerställa utbetalningarna av framtida pensioner.

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel av skatteintäkter och finansnetto uppgår i budgetförslaget till 100 %. Andelen måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna med likvida medel. Föreslagen investeringsram för år 2019 är 360 mnkr. Investeringsnivån överstiger avskrivningarna som beräknas uppgå till 215 mnkr för 2019. För att behålla en oförändrad likviditet skulle resultatet behöva uppgå till mellanskillnaden. I budgetförslaget föreslås mellanskillnaden finansieras med lån.

Verksamhetens andel av skatteintäkter och finansnetto

Driftkostnadsandel, %	Budget 2019	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens nettokostnader	97,6	97,9	93,9	97,1	96,1
Avskrivningar	2,4	2,1	2,2	2,1	2,0
Driftkostnadsandel	100,0	100,0	96,1	99,2	98,1

För att behålla en fortsatt god ekonomi bör inte verksamhetens kostnader öka snabbare än finansieringen i form av skatteintäkter och statsbidrag under en tidsperiod. För åren 2015 och 2016 ökade verksamhetens nettokostnader mer än skatteintäkterna bland annat på grund av stora ianspråktagande av markeringar. Förbättringen 2017 beror bland annat på överskott för reserv för demografi, löner, resursmedel samt för ersättningen från Migrationsverket. Även avskrivningarnas andel har ökat på grund av ökade investeringar vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar.

För 2019 beräknas nettokostnaderna öka med 4,8 % och skatteintäkterna med 3,8 %. När nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkterna minskar det framtida handlingsutrymmet.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	Budget 2019	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Nettokostnadsutveckling ¹	4,8	7,9	2,5	5,7	4,6
Skatteintäktsutveckling ²	3,8	3,3	6,1	4,8	3,0

¹Verksamhetens nettokostnad, exklusive jämförelsestörande poster

²Skatteintäkter inklusive skatteutjämnning, generella statsbidrag och fastighetsavgift

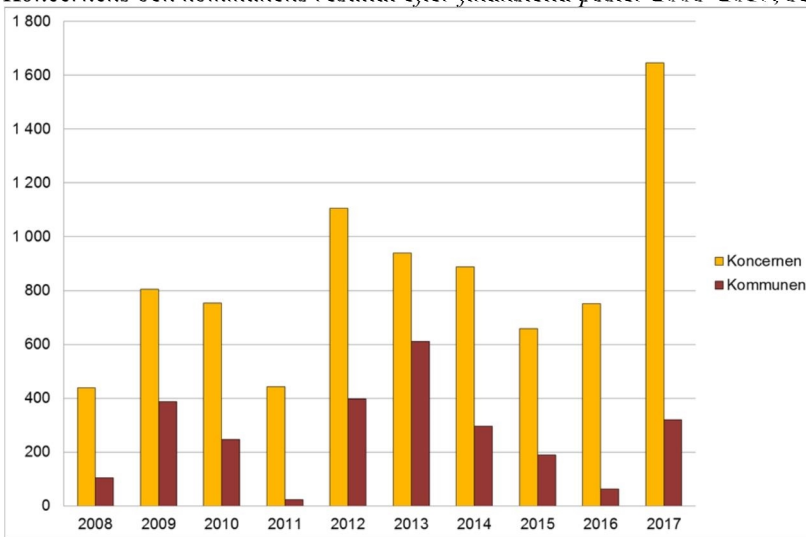
Årets resultat

Årets resultat i budgetförslaget för 2019 uppgår till 0 mnkr. Nämndernas ramar föreslås utökas 126 mnkr. För åren 2020-2022 finns ofördelade effektiviseringskrav som fördelas om de fortfarande behövs när budgeten ska fastställas för respektive år, bland annat beroende på utvecklingen av skatteintäkter och demografi. Årets resultat 2017 för kommunkoncernen var positivt och uppgick till 1 646 mnkr vilket motsvarar 12,2 procent av kommunkoncernens bruttokostnad. Årets resultat 2017 för kommunen var också positivt och uppgick till 320 mnkr vilket motsvarade 3,3 procent av verksamhetens bruttokostnad.

I budgetförslaget för 2019 uppgår omsättningen till drygt 10 miljarder. Kommunens omsättning uppgick till 9,8 miljarder i bokslut 2017.

I diagrammet nedan redovisas bokslutsresultaten för de tio senaste åren (2008-2017) för kommunkoncernen och kommunen. I resultaten ingår samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda enligt den så kallade fullkostnadsmodellen. Senast kommunen redovisade ett underskott var 2004.

Koncernens och kommunens resultat efter finansiella poster 2008–2017, belopp mnkr

Låg skattesats

För 2019 föreslås Linköpings skattesats oförändrat till 20,20 procent.

Linköping har lägst skattesats i Östergötland. I tabellen nedan redovisas jämförelser av skattesats med några större kommuner. Inkomstutjämnningen gör att Linköpings skatteintäkter endast påverkas marginellt av de egna invånarnas skattekraft (de beskattningsbara förvärvsinkomsterna).

Skattesats för kommun och landsting i några jämförbara kommuner

Kommun	Skattesats kommun 2018	Skattesats region/landsting 2018	Skattesats totalt 2018
Eskilstuna	22,08	10,77	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	10,69	30,90
Jönköping	21,34	11,26	32,60
Linköping	20,20	10,70	30,90
Lund	21,24	10,69	31,93
Norrköping	21,75	10,70	32,45
Umeå	22,85	11,30	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

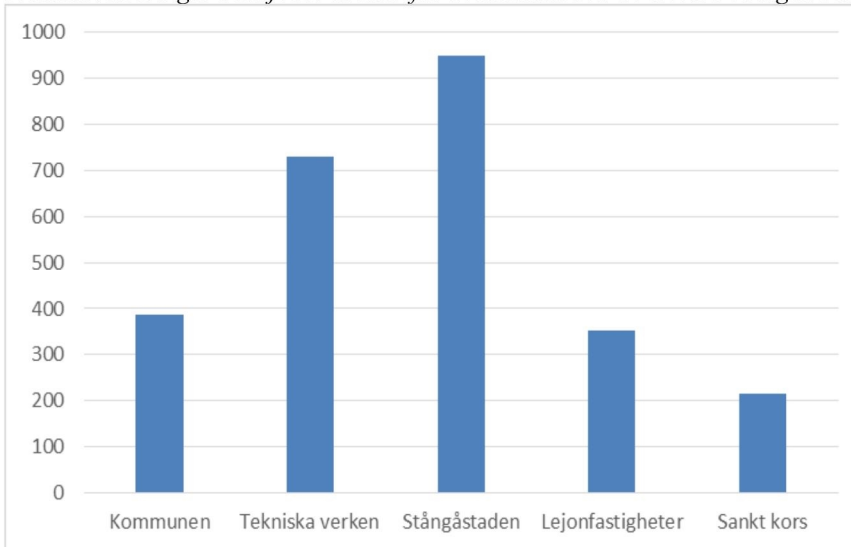
Budgetföljsamhet

En förutsättning för en ekonomi i balans i kommunen är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet. I bokslut 2017 redovisade nämnderna ett sammanlagt överskott jämfört med budget på 62 mnkr, vilket motsvarar 0,8 procent av nämndernas samlade budget.

Finansiering av investeringar

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick i bokslut 2017 till 2,4 miljarder kronor och översteg avskrivningarna med 1,1 miljarder kronor. Kommunkoncernen har trots det ökat soliditeten. Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 258 mnkr för 2017 och översteg därmed avskrivningarna med 81 mnkr. Föreslagen investeringsram för år 2019 är 360 mnkr. Investeringsnivån överstiger avskrivningarna som beräknas uppgå till 215 mnkr för 2019. I budgetförslaget föreslås att max 150 mnkr lånas under 2019 för att finansiera resterande investeringar.

Bruttoinvesteringar i miljoner kronor för kommunen och de största bolagen i kommunkoncernen, bokslut 2017

Kommunens nettoinvesteringar har under flera år kraftigt överstigit avskrivningskostnaderna. Linköpings kommun har inga lån och hittills har investeringarna kunnat finansieras med egen likviditet. Linköpings kommun står dock inför kraftigt ökade investeringar och lokalförhyrningar vilket måste beaktas i den ekonomiska planeringen. Nämnderna har tagit fram 10-åriga lokalförsörjningsplaner och investeringsplaner i samband med arbetet med budget 2019.

Soliditet

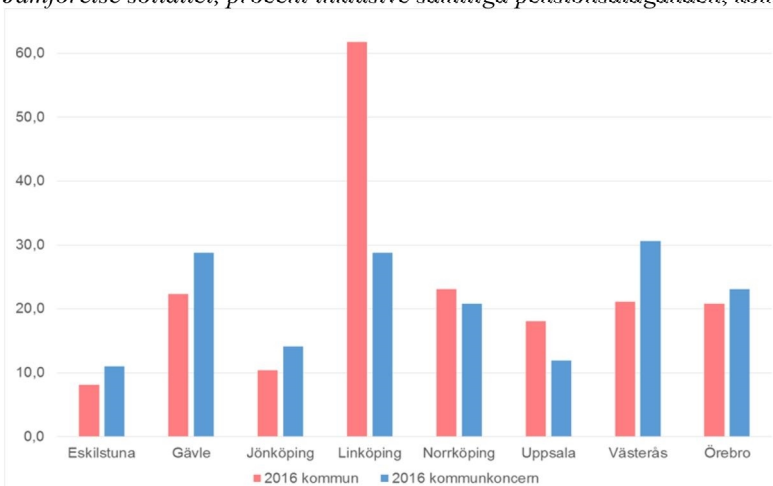
Kommunkoncernens soliditet för 2017 uppgick till 31 procent och kommunens till 62 procent (inklusive samtliga pensionsåtaganden). Även soliditetens utveckling över en längre tidsperiod är viktig att följa.

Soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden

Soliditet, %	2017	2016	2015	2014	2013
Soliditet, kommunkoncernen	31	29	28	27	25
Soliditet, kommunen	62	62	63	61	59
-exkl pensionsskuld intjänad före 1998	77	78	79	78	77

Linköpings kommun hade högst soliditet i jämförelse med de andra större kommunerna vilket bland annat beror på att kommunen inte äger verksamhetsfastigheterna. Kommunkoncernens soliditet avviker dock inte nämnvärt från de andra större kommunkoncernernas.

Jämförelse soliditet, procent inklusive samtliga pensionsåtaganden, kommun respektive kommunkoncern

Likviditet

För kommunen uppgick likviditeten den 31 december 2017 till 56 mnkr. I rådande ränteläge då kommunen betalar en inlåningsavgift på 0,5 % är likviditeten lägre än tidigare. Kommunen har en outnyttjad checkkredit på 500 mnkr som utgör betalningsreserv. Kommunen har inga lån.

Placeringar för framtida pensioner

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2017 till 1,7 miljarder kronor. Det motsvarar 100 procent av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 43,9 procent av pensionsskulden som är intjänad före 1998. De externa placeringarna kommer att underlätta finansieringen av framtida utbetalningar.

Linköpings finansiella profil jämfört med andra kommuner

Linköpings kommun ingår tillsammans med sex andra jämnstora kommuner (Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Uppsala, Västerås, Örebro) i ett system för kommunala jämförelser, där de utifrån ett antal finansiella nyckeltal jämförs med varandra i form av ett spindeldiagram för att få fram en finansiell profil för respektive kommun. Diagrammet innehåller åtta nyckeltal som speglar respektive kommuns finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att kunna jämföras mellan olika kommuner.

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen.

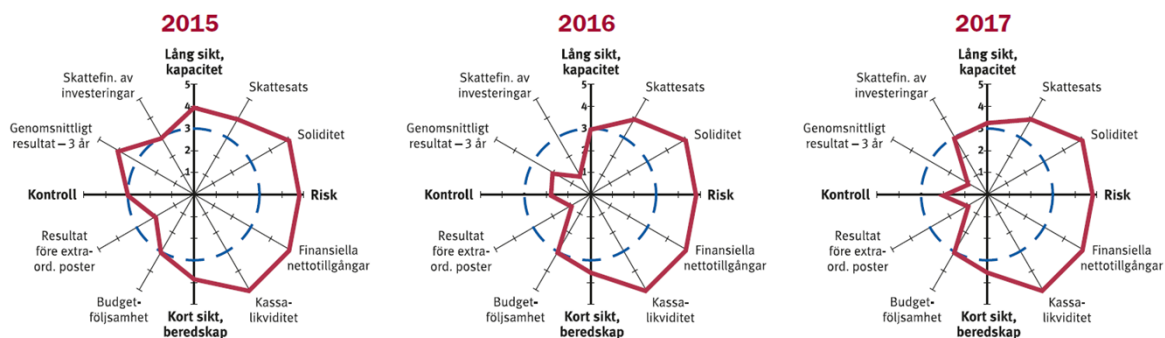
De fyra perspektiven är Långsiktig betalningsberedskap, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Samtliga värden är redovisade i relation till de andra kommunernas värden. En förändring kan alltså antingen bero på att den egna kommunen har förändrat sina värden eller att de övriga kommunerna har ändrat sina värden.

Den heldragna röda linjen visar de poäng som Linköpings kommun fått för de olika perspektiven. Den streckade ringen i mitten av diagrammen visar genomsnittet för kommungruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt.

Jämfört med de övriga kommunerna har Linköpings position försämrats något de senaste åren, vilket framförallt beror på en sämre resultatutveckling än i jämförelsekommunerna. Sammanfattningsvis kan konstateras att Linköpings finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en något försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i gruppen, hade Linköping vid utgången av 2017 ett något svagare utgångsläge jämfört med 2015. Kommunen har dock ändå en mycket stark profil.

Linköping har ett stabilt ekonomiskt läge. Resultatnivå bör dock återigen förbättras för att möta förväntade framtida utmaningar.

Nedan redovisas Linköpings diagram för åren 2015–2017.

Jämförelser med andra kommuner – verksamhetens kostnader

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden väsentligt utifrån strukturella olikheter. Sådana olikheter är exempelvis åldersstrukturen, invånarnas sociala bakgrund, elevernas programval i gymnasieskolan med mera.

Vid beräkning av kostnadsutjämnningen som ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader mellan Sveriges kommuner beräknas kommunvisa referenskostnader för vissa verksamheter. Referenskostnaden är den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad som kommunen skulle ha haft om man bedrev verksamheten till en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämnningssystemet.

Vid kostnadsjämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra avvikelser mellan kommunens verkliga kostnad och den beräknade referenskostnaden för verksamheten. Referenskostnad beräknas för verksamheterna förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt LSS. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar. Linköping avviker mest när det gäller äldreomsorg där kostnadsnivån är 17,8 procent lägre än vad strukturen motiverar. För individ- och familjeomsorg har kommunen istället 10,0 procent högre kostnader än vad strukturen motiverar.

Avvikelse mot referenskostnad år 2016

Avvikelse mot referenskostnad (%)	Eskilstuna	Helsingborg	Jönköping	Linköping 2015	Linköping 2016	Lund	Norrköping	Umeå	Uppsala	Västerås	Örebro	BELOPP (mnkr) Linköping
Fritidshem	-35,7	-18,8	21,7	28,9	28,7	35,0	-13,9	43,8	-16,8	-11,0	-12,1	60,9
Förskola	5,1	-0,7	8,6	3,7	0,2	12,0	-2,7	9,8	-6,3	-4,6	-1,2	1,4
Grundskola	-8,1	-4,2	-3,8	3,9	6,8	9,7	-5,2	-2,4	-7,2	-12,0	-3,7	107,5
Gymnasieskola	-2,9	-5,2	-3,4	-3,4	-1,7	17,1	-13,7	14,8	12,2	2,0	-7,9	-9,3
Individ- och familjeomsorg	15,5	-4,4	7,2	14,7	10,0	-4,3	11,2	10,8	2,4	10,0	11,4	67,5
LSS	-2,9	-3,2	1,6	-8,5	-7,9	1,8	-1,7	-2,0	2,1	-4,2	-1,6	-56,9
Äldreomsorg	1,1	-21,9	2,7	-19,9	-17,8	10,3	-0,9	12,8	5,2	-4,5	1,4	-254,8
Totalt (exkl. LSS)	-0,6	-9,2	2,4	-1,0	-0,5	7,2	-2,5	8,9	-1,3	-4,5	0,8	-84,6

Underlag för beräkningarna i budgeten för 2019

De redovisade budgetramarna för nämnderna är angivna i 2018 års pris- och löneläge enligt följande:

- Priskompensation 1,0 %
- Lönekompensation 2,0 % (helårseffekt för 2018 års lönerörelse)
- PO-pålägg 38,33% (differentierat men 38,33 % i snitt)
- Intern ränta 1,75 %

Resterande löneuppräknings enligt SKL:s prognos den 27 april 2018 budgeteras som en central reserv. Slutlig justering av nämndernas ramar görs när de slutliga förhandlingarna för respektive år är klara. I budgetförslaget uppgår den centrala reserven för att finansiera förändringar under budgetåret avseende demografi samt löne- och priskompensation till 328 mnkr för 2019, 665 mnkr för 2020, 996 mnkr för 2021 och 1 329 mnkr för 2022. Slutlig justering av nämndernas ramar görs när de slutliga löneförhandlingarna för respektive år är klara.

Budgeten är beräknad utifrån SKL:s prognoser både vad gäller beräkningen av reserv för pris och lön samt skatteintäkter.

Budgetförutsättningar

	2019	2020	2021	2022
Skatteintäkter och utjämning per invånare i Linköping				
Skatteintäkter kr/invånare	45 781	46 848	48 121	49 584
Inkomstutjämning, bidrag kr/invånare	6 934	6 963	7 116	7 290
Kostnadsutjämning, avgift kr/invånare	-2 086	-2 177	-2 282	-2 409
Regleringsbidrag/avgift kr/invånare	440	707	644	344
LSS-utjämning, bidrag kr/invånare	-181	-181	-181	-181
Känslighetsanalys				
1 % ökning av lönerna motsvarar för helår			cirka 70 mnkr	
1 % ökning av priserna motsvarar, netto			cirka 25 mnkr	
1 krona i utdebitering motsvarar			cirka 360 mnkr	
1 % effektiviseringskrav			cirka 80 mnkr	

En ny modell för resursfördelning för demografiska förändringar börjar gälla från budget 2019.

Befolkningsprognoser som används som underlag till budgeten

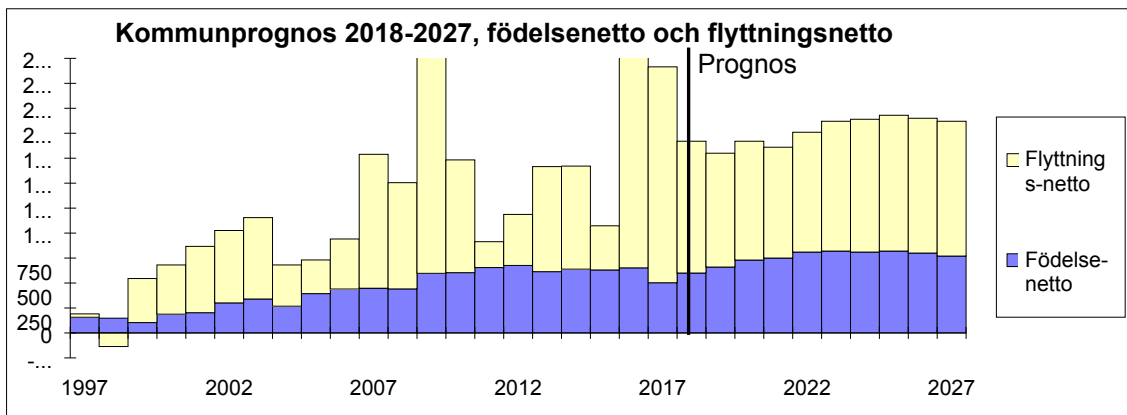
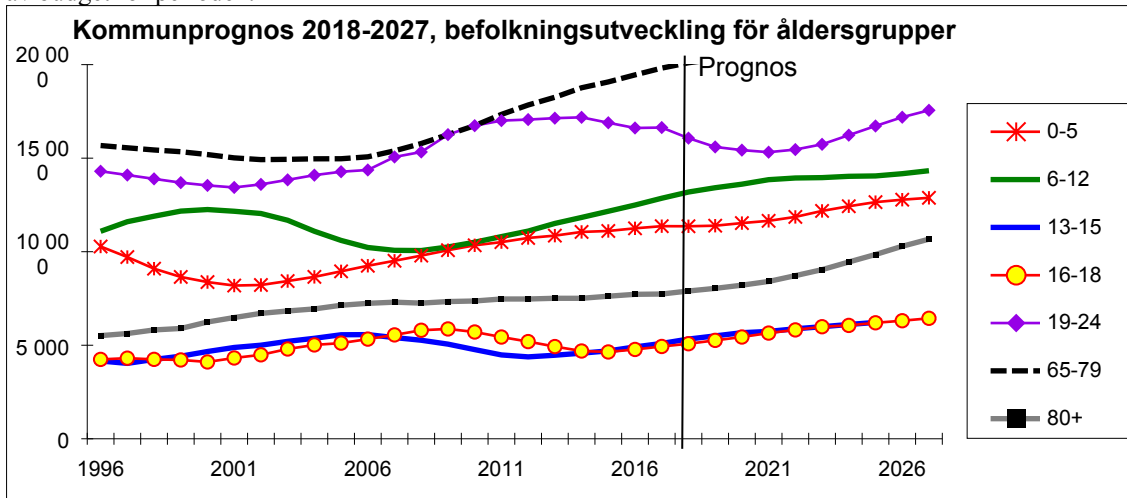
Skatteprognoserna har beräknats utifrån befolkningsprognosen som kommunstyrelsen godkände som underlag för kommunens planering den 17 april 2018. Nämnderna har i sina budgetförslag använt samma befolkningsprognos för sina beräkningar. Det finns även en central reserv för demografiska förändringar under budgetåret.

Skatteintäkterna beräknas utifrån befolkningen den 1 november året innan. I befolkningsprognosen beräknas antalet invånare öka med 1 959 personer mellan den 1 november 2017 och 2018. Kostnadsutjämningen beräknas utifrån antalet invånare i olika åldersgrupper per den 1 januari respektive år.

Prognos över antal invånare per den 1 januari respektive år

Ålder	2019	2020	2021	2022
Totalt	160 444	162 240	164 160	166 022
1-5 år	9 506	9 487	9 540	9 628
6-12 år	13 188	13 417	13 611	13 845
6 år	1 980	1 964	1 953	1 987
7-15 år	16 541	16 956	17 328	17 593
16-18 år	5 082	5 258	5 438	5 651
65-79 år	20 104	20 293	20 536	20 797
80-89 år	6 301	6 406	6 568	6 744
90- år	1 600	1 635	1 646	1 667

I tabellen ovan och diagrammen nedan redovisas den befolkningsprognos som använts som underlag vid framtagande av budget för perioden.

Sveriges Kommuner och Landstings rapport om kommunernas och landstingens ekonomi

Den 15 maj presenterade Sveriges Kommuner och landsting en ekonomirapport. Den är grunden för kommuners och landstings budgetplanering. Den belyser landstingens och kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar samt den förväntade samhällsekonomiska utvecklingen på några års sikt. Nedan presenteras delar av rapporten.

Att döma av de rekordstarka ekonomiska resultaten har kommunerna en stark position. Ändå kan utvecklingen inte fortsätta som hittills. De kommande årens behovsökningar är av ett sådant slag att de inte bara kan mötas med resurstillskott. Det kommer också att krävas betydande effektiviseringar.

Stark konjunktur både i världen och i Sverige

Konjunkturen i Sverige är mycket stark; BNP i världen beräknas öka med kraftiga 3,9 procent i år och nästan lika mycket nästa år. Även i EU är tillväxten starkare än den varit hittills under återhämtningsfasen efter den senaste finanskrisen.

Läget i världen är samtidigt osäkert och utvecklingen kan ta olika riktningar. Brexit kan komma att påverka den ekonomiska utvecklingen, liksom USA:s handelspolitik. Konflikthärda i Mellanöstern, Asien och Afrika påverkar den geopolitiska och ekonomiska situationen i världen. Sverige har haft många år med stark ekonomisk tillväxt och ligger före EU i konjunkturcykeln. Här är högkonjunkturen påtaglig, och arbetskraftsbristen stor, främst inom offentlig sektor. Bristen på arbetskraft är en starkt begränsande faktor för fortsatt stark tillväxt. Vi räknar med att skatteintäkterna i kommuner, landsting och regioner kommer att öka betydligt långsammare de kommande åren än de har gjort under de gångna åren. Orsaken är främst att antalet arbetade timmar inte kommer att kunna fortsätta öka i samma takt som hittills.

Orosmoln i kommunernas ekonomi

Trots de starka ekonomiska resultaten de senaste åren har det finansiella sparatet i kommunerna varit negativt. Det innebär att kommunerna har förbrukat mer pengar än de har fått in, på grund av den höga investeringstakten, som år 2020 beräknas vara dubbelt så hög som den var 2008. Det har också lett till att kommunernas lån har ökat med 26 procent sedan 2012.

Gemensamt för alla kommuner är den osäkerhet som effekterna av flyktinginvandringen har på de kommande årens ekonomiska utveckling. Ytterligare en osäkerhet är vad som händer inom LSS-området. Även här har konsekvenserna varit olika mellan kommunerna. Till följd av Högsta Förvaltningsdomstolens och Försäkringskassans bedömningar har många kommuner fått betydande kostnadsökningar för personlig assistans när kommunen fått ta kostnader som tidigare staten har tagit. Lagstiftningen är otydlig och öppnar för olika tolkningar. Det kommer att dröja tills tidigast 2020 innan effekterna av den pågående LSS-utredningen kan få genomslag.

Framtidens välfärdsutmaningar

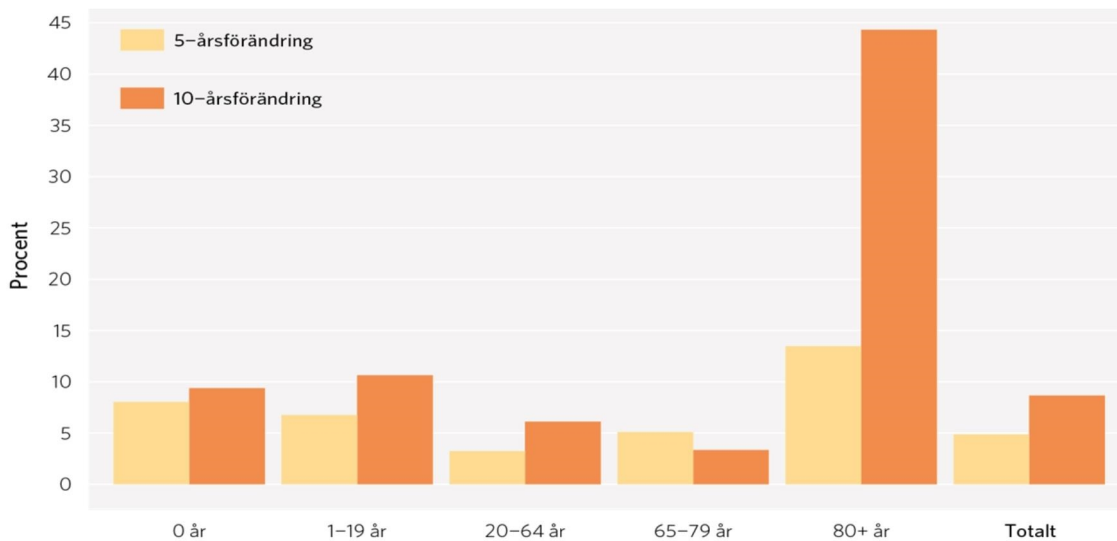
Välfärden har stora investerings- och rekryteringsbehov. De stora kullarna under 1940-talet gör att andelen äldre i befolkningen nu ökar. Genom höga födelsetal och invandring ökar dessutom andelen barn och unga. Infrastrukturen byggdes till stor del under 1960–1980-talen och står nu inför betydande restaurerings- och nybyggnadsbehov. 1990-talets ekonomiska kriser innebar låga skatteintäkter till kommuner och landsting, samtidigt som behoven ökade. Utrymmet för investeringar och underhåll minimerades och har därefter inte kommit upp till nödvändig nivå förrän på 2010-talet, efter finanskrisen. I kombination med ett stort mottagande av asylsökande, framförallt under 2015, bidrar detta till att de demografiskt betingade behoven och investeringsbehoven nu och under några år framöver kommer att vara mycket höga. Investeringarna i kommuner, landsting och regioner har ökat och kommer att ta ett allt större utrymme av resurserna. Behovet av att bygga förskolor, skolor, sjukhus och va-system är mot den här bakgrunden stort, liksom att öka effektiviteten i nyttjandet av redan befintliga lokaler, exempelvis genom ny teknik.

Stora rekryteringsbehov

Det höga demografiska trycket kommer främst från att antalet barn, unga och äldre ökar snabbt, samtidigt som andelen i arbetsför ålder ökar betydligt långsammare. Inom kommunerna syns det främst när det gäller bristen på pedagogisk personal, samhällsbyggnadsteknisk personal och socialsekreterare. På längre sikt bidrar invandringen positivt till sysselsättningen och utan invandring skulle arbetskraften minska de kommande åren.

Antalet personer över 80 år ökar snabbast både de närmaste fem och tio åren. Det är den grupp som har de största behoven per invånare i kommuner och landsting. Den grupp som ökar långsammast är personer i yrkesverksam ålder, som står för den största delen av skatteintäkterna. Deras behov av välfärd per invånare är endast en tiondel så högt som för den äldsta befolkningsgruppen.

Befolkningsökning i olika åldrar jämfört med 2017

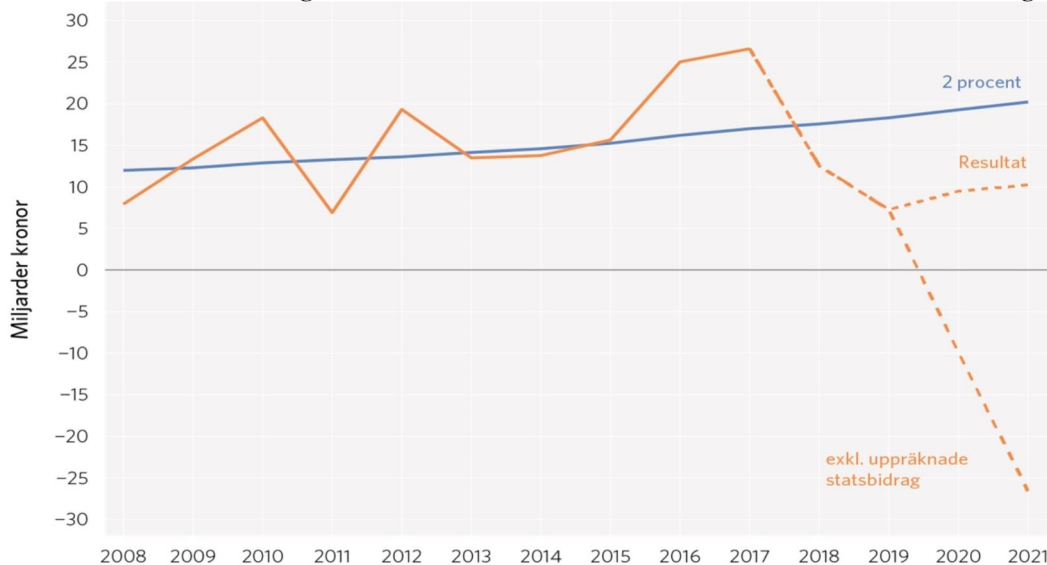
Framtidens uppdrag: att klara kompetensförsörjningen och välfärdens kvalitet

Den första utmaningen i välfärden de kommande åren är att kunna rekrytera personal och den andra utmaningen är finansieringen. Tidigare har våra beräkningar baserats på att resurserna till välfärdsverksamheterna kommer att öka i samma takt som hittills. Den bedömning vi nu gör är att det inte kommer att vara möjligt med tanke på framtida kompetensförsörjningssituation. Våra beräkningar utgår därför från att resurserna ökar i takt med den demografiska utvecklingen.

Även ett oförändrat välfärdsåtagande ställer stora krav på kommuner, landsting och regioner. Det innebär att antalet sysselsatta behöver öka kraftigt kommande år. Fram till 2025 behöver antalet sysselsatta öka med 124 000 personer för att bibehålla dagens verksamhetsnivå. Den totala netto ökning - en av sysselsättningen fram till 2025 beräknas vara cirka 207 000, varför kommuner, landsting och regioner skulle behöva rekrytera 60 procent av den ökade nettosysselsättningen. Skulle sysselsättningen fortsätta öka i samma takt som hittills skulle hela den tillkommande sysselsättningsökningen behöva ske i kommunsektorn. Det är inte realistiskt. Istället behöver produktiviteten i offentlig sektor, liksom i privat sektor, öka för att vi ska klara framtidens kompetensförsörjning.

Finansieringen är också en utmaning. Utan ökade statsbidrag och med ett oförändrat välfärdsåtagande skulle kommunernas och landstingens verksamheter få ett underskott på 27 miljarder år 2021. I prognosen har skattesatsen i sektorn höjts med 20 öre, år 2019. Resterande finansiering redovisas som en behovsökning i form av ökade statsbidrag. Om statsbidragen ökar med 37 miljarder i nivå 2021 skulle kommuner och landsting klara ett resultat på 1 procent av skatter och statsbidrag, det vill säga halva det mål som normalt sett har använts som mått för god ekonomisk hushållning i sektorn.

Kommunernas och landstingens resultat om resurserna till verksamheten ökar i takt med demografin, Miljarder kronor

Inför de utmaningar vi har framför oss kommer det att krävas att kommuner, regioner och landsting bedriver verksamheten på ett helt annat sätt än i dag. Utvecklingen pågår redan i sektorn, men det kommer att krävas mer utveckling och förändring kommande år då förväntningarna på välfärden fortsätter att öka.

För att lyckas med de omställningar som måste göras krävs:

- **Bättre utnyttjande av teknikens möjligheter**
Många tjänster inom välfärdsverksamheterna och processer inom de flesta yrken, kan göras bättre och mer kostnadseffektivt genom att använda digitaliseringens möjligheter.
- **Ökad samverkan.**
Samverkan måste öka mellan kommuner och mellan landsting och regioner. Det finns många uppgifter som kan utföras i samarbete för att hålla ned kostnaderna och höja kvaliteten i välfärdstjänsterna. Den möjligheten kommer att kunna realiseras bättre med den nya lag om samverkan, som antas träda i kraft i juli 2018.
- **Statlig styrning utifrån lokala behov.**
De senaste åren har inneburit en kraftig ökning av de riktade, detaljreglerande statsbidragen, medan de generella har minskat som andel av de totala statsbidragen. Det har medfört ökad ineffektivitet och har gjort det svårare att styra, utveckla och förändra verksamheterna. Den statliga styrningen behöver i betydligt högre grad utgå från de lokala behoven för att nå önskad effekt. Vi föreslår att statsbidragen till skolan blir mer utvecklingsinriktade och att statsbidragen till sjukvården blir mer långsiktiga och strategiska.
- **Rekryteringsstrategier för välfärdsjobben**
Kommuner, landsting och regioner arbetar redan idag med olika rekryteringsstrategier för att möta de demografiska utmaningarna, minska rekryteringsbehovet och öka arbetsgivarnas attraktionskraft. Arbetet med strategierna – exempelvis att förlänga och vidareutveckla arbetslivet, se heltidsarbete som norm och att använda kompetens på ett smart sätt – kommer att fortsätta bidra till att utveckla välfärden.

Budget för 2019 med plan för 2020-2022

Ett tryggare Linköping som håller ihop

Linköpings goda utveckling fortsätter. Befolkningen ökar ytterligare och snart kan 160 000 människor med stolthet kalla sig för Linköpingsbor. Arbetslösheten har sjunkit och färre personer befinner sig idag i försörjningsstöd än föregående år. Bostadsbyggandet fortsätter på hög nivå och med byggandet av Ostlänken runt knuten förstärks bilden av Linköping som knutpunkt i vår växande region. Linköpings framstående universitet och framgångsrika universitetssjukhus, tillsammans med ett starkt näringsliv gör Linköping till en tillväxtmotor och högteknologisk kunskapsstad.

Trots att Linköping är en bra kommun att växa upp, verka och åldras i finns utmaningar som vi inte kan blunda för. Vi behöver höja ambitionerna för kommunens trygghetsarbete. Alla Linköpingsbor ska känna sig trygga att röra sig ute, såväl under dagen som på kvälls- och nattid. Därför behövs trygghetsvaktare tillsammans med andra trygghetsskapande åtgärder som säkerställer att alla Linköpingsbor känner sig trygga i vår kommun.

Linköping ska vara en kommun där det är tryggt att åldras. Ingen ska behöva oroa sig för att inte bli väl omhändertagen den dag man inte längre klarar sig på egen hand. Mer personal inom äldreomsorgen ger mer tid för omtanke. Vi investerar i höjd kvalitet genom att satsa på personalen och med rätt till heltid får vi bort den ofrivilliga deltiden.

Vårt mål är att halvera etableringstiden. Genom att snabbare komma i arbete, utbildning eller praktik och få egen försörjning förkortar vi etableringstiden. Samtidigt måste bostadsbyggandet fortsätta så att människor kan hitta en egen bostad i Linköping. Linköping ska bli en mer sammanhållen kommun. Uppväxtvillkoren mellan stadsdelarna är allt för stora. Högre arbetslöshet, sämre hälsa och större otrygghet präglar de mer socialt utsatta områdena i större utsträckning. Att vända den utvecklingen är en av de enskilt viktigaste uppgifterna framöver.

Alla barn ska ha rätt till en bra start i livet. Skolan ska ge alla barn jämlika förutsättningar att få växa och utvecklas till sin fulla potential. Linköpings skolor håller hög kvalitet, men för att alla elever ska ges möjlighet att klara skolans kunskapsmål behövs tidigare insatser till de elever som riskerar att hamna efter.

Samtidigt behöver elevhälsan förbättras och bli mer jämlik så att alla elever kan få hjälp vid behov. Vi vet hur viktig en gymnasieexamen är för att ta sig in på arbetsmarknaden. Därför behöver fler gymnasieelever ges möjlighet att nå sin gymnasieexamen.

Framtiden möts med nya lösningar och ny teknik. Inom välfärden ser vi hur skolans pedagogik utvecklas med datorer och inom omsorgen ökar individernas frihet och självbestämmande med nya metoder. Digitaliseringen är nödvändig för att hitta hållbara lösningar på de utmaningar vi står inför.

Linköpings kommun ställer sig nu bakom Agenda 2030 och de globala målen. Det innebär att utgångspunkten för hållbarhetsarbetet i Linköpings kommun är att genom lokala insatser bidra både till en hållbar utveckling i kommunen och till att uppnå de globala målen. Det är viktigt att ha med sig Linköpingsborna i den resan och vi fortsätter samarbetet Linköpingsinitiativet som är ett nätverk för företag som arbetar för minskad klimatpåverkan.

En grundläggande förutsättning för förverkligandet av våra politiska ambitioner är en stabil kommunal ekonomi. Genom tydliga prioriteringar på våra mest angelägna utmaningar tar vi ansvar för en god förvaltning av våra gemensamma resurser.

Koalition för Linköping med Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna lägger nu sista gången denna mandatperiod fram en gemensam budget. Det är en budget med investeringar för framtiden - på ökad trygghet i våra stadsdelar, på halverad etableringstid och fler i sysselsättning och på en välfärd som levererar. Så skapar vi en kommun som håller ihop.

Kristina Edlund (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Rotelansvarigas kommentarer till budgeten

Skolroteln

Höjda kunskapsresultat genom tidiga insatser och förstärkt elevhälsa

Linköping har förskolor och skolor som håller hög kvalitet med skickliga och engagerade pedagoger. Genom att fokusera på likvärdighet, maximerat lärande samt lust och engagemang är målet en utbildning som rustar våra barn och unga för framtiden. Trots höjda kunskapsresultat de senaste åren är det allt för många elever som inte når gymnasiebehörighet. Föräldrars utbildningsbakgrund påverkar i allt för hög grad elevernas resultat. Den utvecklingen måste brytas för att alla barn och unga ska ges möjlighet till en bra start i livet.

Tidiga och förebyggande insatser behövs för att alla elever ska få jämlika förutsättningar att nå kunskapsmålen. Skolan behöver tidigt uppmärksamma och hjälpa de elever som riskerar att inte nå gymnasiebehörighet, så bryter vi invanda mönster och rustar våra unga inför framtiden. Genom att bli bättre på förebyggande arbete och tidigare sätta in rätt insatser förbättras förutsättningar för ett mer jämlikt lärande. Skolans likvärdighet ökas även genom att stärka studie- och yrkesvägledningen. Alla elever ska kunna göra genomtänkta val för att välja rätt utbildning.

För att nå sin fulla potential och maximera lärandet behöver alla barn utmanas i sitt lärande. Förskolan har stor betydelse för barns utveckling och lärande. Mindre barngrupper och mer personal inom förskolan ger mer tid med barnen, samtidigt som förutsättningar för det pedagogiska arbetet förbättras. Alla barn i Linköping ska ha rätt att ta del av det pedagogiska arbetet i förskolan, oavsett föräldrars sysselsättning.

För att alla elever ska lyckas behövs insatser både under och efter skoldagen. Fler lärare i årskurs f-3 innebär mer tid för varje elev under skoldagen och nya yrkeskategorier inom skolan innebär att lärare avlastas och kan lägga mer tid på att förbereda mötet med eleven. Det är viktigt att det finns möjlighet för alla elever att få hjälp efter skoldagens slut. Föräldrarnas möjlighet att hjälpa till med skolarbete ska inte få påverka elevernas möjligheter. Med läxhjälp, extra stöd i de ämnen man ligger efter i och samverkan med fritidshemmen tar vi ett större ansvar för elevernas möjlighet att få hjälp efter skoltid.

Linköpings skolor ska vara en plats som uppmanar och lockar till lärande. En förutsättning för att kunna nå höga kunskapsresultat är att få må bra, känna sig trygg och ha lust att gå till skolan och lära sig mer. Många elever mår dåligt, det kan handla om prestationskrav, stress eller en tuff livssituation. Det är något som vi behöver möta upp. Satsningar på en bättre och mer jämlik elevhälsa måste fortsätta under 2019. Samtidigt jobbar vi mot hedersrelaterad problematik för att alla unga ska känna sig trygga och ha makten över sitt eget liv.

Alla barn har inte möjlighet att åka på semester eller roliga utflykter under lov. Inget barn ska må dåligt över att inte kunna berätta om roliga saker som hänt under lovet när man återvänder till skolan. Därför fortsätter vi arbetet med lovaktiviteter, så att alla Linköpings barn har roliga aktiviteter under loven.

Gamla Linköping är en unik plats och har en speciell plats i många Linköpingsbors hjärta. Vi vill utveckla området med fler marknader, fler konserter och fler barnaktiviteter. Det ska finnas fler anledningar för Linköpingsbor att besöka Gamla Linköping.

Jakob Björneke (S)

Kommunalråd med ansvar för skolroteln

Samhällsbyggnadsroteln

Fler bostäder i en grön och trygg kommun

Linköpings starka utveckling fortsätter och många utmaningar finns framför oss. Bostadsbyggandet måste fortsätta, billigare bostäder måste till, tryggheten i vår kommun ska öka, hållbarhetsarbetet förstärkas och Linköpings bostadsområden ska knytas samman för att göra Linköping till en än mer attraktiv kommun att leva i.

Fortsatt ligger bostadsbyggandet på höga nivåer och många människor flyttar till kommunen, samtidigt som företag ser möjligheter att etablera sig och växa här. Att vara en tillväxtkommun innebär givetvis stora fördelar, men också utmaningar. Det handlar om möjligheten att hitta en bostad för de som flyttar hit och ge möjlighet för företag att växa och utvecklas – men också att ta tillvara och utveckla allt som gör Linköping fantastiskt. Våra parker, grönområden och torg behöver extra fokus när kommunen växer. Det krävs en långsiktig samhällsplanering och samverkan med byggaktörer, näringsliv och medborgare för att få fler delaktiga i samhällsbygget.

Bostadsbristen som under många år bet sig fast i Linköping var resultatet av för litet byggande påverkar fortfarande unga som vill flytta hemifrån, studenter som vill plugga på universitetet och företag som vill rekrytera utanför Linköping. Genom att prioritera bostadsbyggande har utvecklingen vänts och inte sedan miljonprogramåren har lika många bostäder byggts i Linköping. Vi måste möjliggöra att fler bostäder kan planeras kommande år. Det är viktigt för att bostadsbristen inte åter ska bita sig fast i Linköping.

Linköping har vuxit snabbt de senaste åren vilket har ökat trycket på vägnätet. Fortsätta åtgärder behövs i vårt yttre trafiksystem för att klara av den belastning som ett ökat resande med såväl buss som bil innebär.

Den sociala sammanhållningen behöver öka i Linköping. I samhällsbyggnadspolitiken fokuserar vi på att knyta ihop stadens bostadsområden med innerstaden samt att ge förutsättningar för en bättre blandning av boendeformer – oavsett om det gäller miljonprogramsområden, områden som domineras av villabebyggelse eller orterna runt om Linköping. En ofta utsatt grupp på bostadsmarknaden är de äldre. Äldre ska känna sig trygga med att det finns boendalternativ som ökar känslan av trygghet och social samvaro, men som inte innebär en flytt till äldreboendet. Därför avsätts nu resurser för att bygga fler trygghetsboenden runt om i Linköping. Samtidigt fortsätter vårt arbete med att göra våra kommundelar tryggare. Bättre belysning, ordningsvakter och andra trygghetsskapande åtgärder behövs för att alla Linköpingsbor ska känna trygghet i både i sitt närområde och inne i staden.

Vårt arbete med att också pressa priserna för byggnation fortsätter. Kommunen ska arbeta i nära samarbete med näringsliv, byggherrar, forskare och framtida hyresgäster. Alla ska ha råd att bo i Linköping, då måste vi också våga vara nytänkande och innovativa i våra lösningar.

Linköping ska vara en av de främsta cykelstäderna i Sverige och fler ska välja cykel och kollektivtrafik som färdmedel i Linköping. Vi vill uppmuntra miljövänliga transportslag och satsar på förbättrade möjligheter för cykel och gång samtidigt som kollektivtrafiken ska göras mer tillgänglig. Det är viktigt för att göra Linköping till en ekologiskt hållbar kommun där man lätt kan transportera sig klimatsmart. Det är också ett viktigt bidrag för att göra Linköping koldioxidneutralt 2025.

Elias Aguirre (S)

Kommunalråd med ansvar för samhällsbyggnadsroteln

Arbetsmarknads- och bildningsroteln

Förväntningar, förutsättningar och framtidstro

Vi vill att alla linköpingsbor ska mötas av förväntningar att lyckas, ges förutsättningar att klara sig själva och få chansen att känna framtidstro. Vi vet att utbildning och språkkunskaper är avgörande för att kunna etablera sig i samhället.

Förutom att fortsätta arbetet att göra gymnasieskolan mer likvärdig och öka måluppfyllelsen måste Linköpings kommun också bidra till att fler kan gå från försörjningsstöd till sysselsättning.

Ungdomar som klarar av att fullfölja gymnasiet har redan idag mycket goda förutsättningar att få jobb efter examen. Det gäller särskilt yrkesutbildningar där branschens behov starkt överstiger tillgången på nya medarbetare. Med bättre stöd, likvärdighet och strukturerad samverkan mellan skolformerna kan segregationen minskas så att fler får chansen att komma i arbete. Ökad genomströmning och förstärkt kvalitetsuppföljning av introduktionsprogrammen bidrar också till att fler utrikes födda elever får möjlighet att gå vidare till nationella program.

Det går nog inte att nog betona betydelsen av att kunna försörja sig själv istället för att leva på bidrag. Alla barn behöver goda förebilder eftersom det minskar risken att utanförskap går i arv. Vi har därför formulerat det ambitiösa målet att minst en vuxen i varje hushåll ska gå till arbete, praktik eller studier. Satsningar på ferie- och sommarjobb ger fler ungdomar tillgång till sociala nätverk, stärkt självkänsla och ökad motivation som förbättrar förutsättningarna att lyckas med studierna.

Förutom ekonomisk frihet och självständighet behöver vi människor också den gemenskap och självkänsla som vi får på jobbet. Även om arbetsmarknaden är god och Linköping växer har dessvärre vissa grupper fortfarande svårt att hävda sig. Det gäller särskilt de över 55 år, utrikes födda, de utan avklarad gymnasieutbildning och personer med funktionsnedsättningar. Ansträngningarna måste fortsätta gällande jobbslussen där individens drivkrafter och egen förmåga stärks. Det har tillsatts fler arbetsmarknadsplatser och en utvärdering av verksamheten pågår. Med handledning, stöd och praktik kan deltagarna steg för steg närma sig den öppna arbetsmarknaden. Det minskar kommunens kostnader men framför allt ökar det människors frihet och möjligheter att själva bestämma över sina liv.

Trots att staten har huvudansvaret för arbetsmarknadsfrågorna måste vi från Linköpings kommun också agera för att halvera etableringstiden och minska arbetslösheten. Uppdraget är utmanande och det kan vi inte klara utan att samverka med stat, företag och föreningsliv så att alla aktörer drar åt samma håll. Genom lokala överenskommelser använder vi våra resurser mer effektivt för individuella insatser som fungerar i praktiken. Vi satsar på att bygga upp en stabil organisation som sedan kan växla upp volymen och öka takten.

Linköping är och ska vara en tillväxtmotor för regionens utveckling. Vi har ett gott utgångsläge med ett växande näringsliv, ett starkt universitet och en attraktiv stad. Nu höjer vi ambitionerna för att fler Linköpingsbor ska nå egen försörjning så att Linköping blir en sammanhållen kommun.

Karin Granbom Ellison (L)

Kommunalråd med ansvar för arbetsmarknad och bildningsroteln

Sociala roteln

En sammanhållen kommun för trygghet och delaktighet

Linköping ska vara en kommun där alla känner att man kan leva ett gott liv och ha en meningsfull tillvaro. I Linköping ska omsorgen präglas av trygghet, delaktighet, kompetens och hög kvalitet. Engagerad och kompetent personal höjer livskvaliteten för de med behov av omsorg.

Vi fortsätter stärka omsorgen i Linköping. Med tidigare satsningar på mer personal, profilboenden och nya arbetssätt som sätter individen i centrum har kvaliteten i äldreomsorgen höjts steg för steg. Det arbetet fortsätter i budget för 2019 med mer pengar till ökad bemanning som ger de äldre mer tid med personalen. Det behövs för att vi ska bryta den ofrivilliga ensamheten och isoleringen som många äldre känner, och därmed minska känslan av otrygghet.

Personalen är den enskilt viktigaste resursen i vår omsorgsverksamhet. De finns där för att stötta och hjälpa den som är i behov av omsorg och det är i mötet mellan personalen och den enskilde som kvaliteten i omsorgen avgörs. Vi ser att intresset för vårdutbildningar har minskat och måste arbeta aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och att personalen måste ges bättre arbetsvillkor och förutsättningar. Genom bland annat önskad sysselsättningsgrad och ökad bemanningen inom omsorgen är målet att vår attraktivitet som arbetsgivare ska öka.

Linköpings tillväxt fortsätter och vi måste bygga ut vår välfärd. Linköpingsborna ska känna sig trygga med att stöd finns den dagen det behövs. Det förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att falla snett fortsätter och med verksamhet i stadsdelar och arbete nära familjerna är det självklara målet att inga barn och unga ska råka illa ut. Arbetet mot våld i nära relationer och mot hedersrelaterat våld fortsätter och förstärks. Trygghet är en rättighet för alla Linköpingsbor.

För att Linköpings omsorg ska bli den bästa möjliga behöver vi dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Med välfärdsteknik kan omsorgen utvecklas och tryggheten öka för den enskilde. Samtidigt kan arbetssätt utvecklas med stöd av tekniska lösningar som ger individerna större självständighet och självbestämmande.

Ambitionerna för omsorgen har höjts de senaste fyra åren i Linköping. Möjligheten att leva ett hälsosamt och meningsfullt liv får inte bli ett privilegium för några få utan ska vara för alla. Alla, ung som gammal, ska ges förutsättningar att i största möjliga mål bestämma över sina liv.

Mikael Sanfridson (S)

Kommunalråd med ansvar för sociala roteln

Miljötiteln

En ekologiskt hållbar kommun

Att arbeta med miljöfrågor innebär egentligen att försäkra sig om en hållbar framtid. För att Linköping ska vara en bra plats att leva på även för kommande generationer måste vi ta kloka beslut nu. Beslut som gör att vi klarar klimatförändringar, att det finns rent dricksvatten och en stabil matproduktion även i framtiden.

Linköping ska bli en koldioxidneutral kommun år 2025 och alla nämnder ska i sina budgetar redovisa åtgärder för att uppnå målet. Vi fortsätter arbetet för att komma bort från fossilberoendet, med främjande av förnybar el, energibesparingar och en omställning av transporter. Alla kommunens transporter, inklusive upphandlad verksamhet, ska nu drivas med biogas, el eller vara hybridbilar. Vi bygger fler och bättre cykelvägar i flera delar av kommunen, inklusive cykellänkar, som ett led i att uppnå målet om minskad biltrafik. Linköping är redan bland de bästa kommunerna i Sverige på att producera solex, men vi kommer att behöva göra ännu mer.

Kommunkoncernen står endast för 10 procent av de totala utsläppen i kommunen och för att nå koldioxidneutralitet är det viktigt att få med företag och medborgare på resan. Genom det så kallade Linköpingsinitiativet samarbetar vi med företag som kan vara med och påverka. Vi avsätter också medel för en kommunikationssatsning som ska engagera Linköpingsborna till att bli mer klimatvänliga, genom kampanjer och andra aktiviteter.

De gröna näringarna har stor betydelse för landsbygden, men också för att vår mat ska vara av bra kvalitet och del i ett cirkulärt system. Kommunen arbetar därför för att gynna närproducerad och ekologisk mat och för att utveckla service och företagsamhet på landsbygden.

När vi bygger fler bostäder är det viktigt att samtidigt skydda och utveckla värdefulla naturområden, både för rekreation och för bevarandet av biologisk mångfald. Vi bildar nya kommunala naturreservat och förbättrar vattenmiljöer genom nya ekosystemtjänster och ökad kontroll av enskilda avlopp. Kommunen fortsätter arbetet för att minska användandet av farliga kemikalier och alla nämnder får i uppdrag att ta fram en kemikalieplan.

I år ställer sig Linköpings kommunkoncern bakom Agenda 2030 och de globala målen. Det innebär att utgångspunkten för hållbarhetsarbetet i Linköpings kommun är att genom lokala insatser bidra både till en hållbar utveckling i kommunen och till att uppnå de globala målen.

Rebecka Hovenberg (MP)

Kommunalråd med ansvar för miljötiteln

Kommunens budget

Kommunens budget är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning. Ingångsvärden för kommunens budget är lagstiftning, reglemente, styrdokument, majoritetens politiska program, samt aktuella planeringsförutsättningar utifrån ekonomi, demografi, statlig styrning och andra omvärldsfaktorer.

Mål och inriktning för 2019-2022

Kommunens budget är förändringsinriktad och beskriver den politiska viljeinriktningen för vad som ska förändras i verksamheten. I budgeten fastställs hur kommunens samlade resurser ska prioriteras mellan olika nämnder och verksamheter. Många verksamheter nämns inte i budgeten och de ska fortsätta bedrivas och utvecklas som vanligt. Den politiska viljeinriktningen uttrycks genom:

- Kommunövergripande mål
- Strategiska utvecklingsuppdrag
- Prioriterade styrdokument

Linköpings kommuns kommunövergripande mål 2019-2022.

Målen har sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges övergripande mål för 2015-2018 och gäller för kommunen som helhet.

Målområden	Kommunövergripande mål	KS-indikator	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Samhälle	Trygg och sammanhållen kommun	Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, andel (%)				
		Vardagsbrott/synliga brott i hela kommunen (Polisanmälda brott RAR)				
		Andel medborgare som upplever den offentliga miljön som trygg kvälls- och nattetid (gator/torg).				
	Ekologiskt hållbar kommun	CO2-utsläpp i Linköpings geografi				
		Giftfri miljö (indikator arbetas fram)				
		Antal dygn som miljö kvalitetsnormen (MKN) tillåtna gränsvärde överskridits				
	Attraktiv kommun	Antal lägenheter i gällande översiktsplan				
		Attraktivt besöksmål				
		Andel kommuninvånarna som tycker att Linköping är en attraktiv kommun att bo i (%)				
	Starkt och mångfasetterat näringsliv	Andel branscher i procent av totala antalet branscher (%)				
		Antal nyföretagsamma människor per 1 000 invånare, 16-74 år.				
		SKL Insiktsmätning – NKI				
Stark röst – regionalt, nationellt och internationellt	Antal positiva förekomster i nationell media (Linköpings kommun samt helägda bolag).					
	Andel kommuninvånarna som tycker att Linköping är en attraktiv kommun att bo i (%)					
Medborgare	Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv	Andel elever i åk 3 som deltagit i alla delproven och som klarat alla delprov för nationella prov i svenska/SVA och matematik (%)				
		Meritvärde i åk 9, kommunala skolor				
		Behörighet till kommunala skolor				
	Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet	Andel barnavårdsutredningar där handläggningstid är inom den lagstadgade nivån				
		Antal individer som erhållit erbjudande boende inom 3 månader efter beslut				
		Erbjudande om bostad inom 6 månader, behandling 60 dagar och råd 10 dagar				
	Hög egenförsörjningsgrad	Andel elever med gymnasieexamen inom 3 år				
		Antal hushåll med försörjningsstöd i snitt per månad				

Målområden	Kommunövergripande mål	KS-indikator	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Antal vuxna med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd				
		Verksamhetens nettokostnad/skatt och finansnetto (kommunövergripande)				
		Personalkostnadens andel av verksamhetens totalkostnad (nettokostnad)				
		Lokalkostnadens andel av verksamhetens totalkostnad (nettokostnad)				
	Hållbar ekonomi	Köptrohet från ramavtal (kommunövergripande)				
		Resultat (kommunövergripande)				
		Soliditet (kommunövergripande)				
		Procentuell avvikelse budget och utfall, nämnderna				
		Skuldsättning per invånare (kommunövergripande)				
		Betalningsberedskap (kommunövergripande)				
Verksamhet	Hög servicenivå med ett gott bemötande	Externt placerade pensionsmedel (kommunövergripande)				
		SKL Insiktsmätning – NKI				
		Informationsindex för kommunens webbplats - Totalt				
	Effektiva och hållbara arbetsmetoder	Brukarundersökning IFO – Förståelse				
		Andel etablerade förvaltningsobjekt (portföljer) enligt systemförvaltningsmodell pm3 (%)				
		Andel el-, laddningshybrid och gasfordon i kommunens fordonsflotta				
	Verksamhet med god utvecklingsförmåga	Andel återaktualiserade barn 0-12 år efter avslutad utredning eller insats				
		Antal e-tjänster i kommunens serviceutbud				
		Användningsgrad av e-tjänster				
		Resultatindex för Kommunens Kvalitet i Korshuset (andel mått där kommunen är bland de 25 bästa, %)				
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Total sjukfrånvaro (%)	5,2	5,0	4,8	4,5
		Män	4,2	3,7	3,5	3,4
		Kvinnor	5,6	5,3	4,7	4,4
		Andel heltidsanställningar (%)	82,00	83,00	84,00	85,00
		Män	18,00	18,04	18,08	18,12
		Kvinnor	64,00	64,96	65,92	66,88
		Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	112	113	114	115
		Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78	80	82	84
		Chefsomsättning (andel tillsvidare chefer som har börjat eller slutat, %)	0,06	0,06	0,05	0,05
	God och hållbar kompetensförsörjning	Män	0,04	0,04	0,04	0,04
		Kvinnor	0,06	0,06	0,06	0,06
		Chefers sjukfrånvaro	2,4	2,2	2,2	2,2
		Män	1,5	1,5	1,4	1,4
		Kvinnor	3,1	2,8	2,6	2,5
		Extern personalomsättning	7,0	6,6	76,2	6,0
Mertid övertid	0,8	0,7	0,7	0,6		
Balanstal chefer						
Kvinnor	0,96	0,98	0,99	1,00		
Chefer med utomnordisk bakgrund	0,4	0,35	0,4	0,5		

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommungemensamma utvecklingsuppdrag

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att tillvarata digitaliseringens möjligheter.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända.

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska sociala skillnader och för att skapa en sammanhållen kommun.

Nämnds specifika utvecklingsuppdrag

- Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat, öka måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan och inom skolor.
- Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att minska tiden på språkinträdning, utifrån varje individs förutsättningar, så att eleverna så snart som möjligt går vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning.
- Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att motverka konsekvenserna för barn som lever i familjer med ekonomisk utsatthet.
- Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att förbättra alla elevers elev- och studieresultat inom gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning.
- Bildningsnämnden uppdras att säkerställa att de verksamhets specifika nämndmålen inom kommunal vuxenutbildning är uppföljningsbara med goda möjligheter att mäta elev- och studieresultat.
- Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att minska tiden på språkinträdning, utifrån varje individs förutsättningar, så att eleverna så snart som möjligt går vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning. (Bildningsnämnd och Arbetsmarknadsnämnd).
- Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att motverka ekonomisk utsatthet i barnfamiljer. (Bildningsnämnd och Arbetsmarknadsnämnd)
- Bildningsnämnden uppdras att identifiera och genomföra insatser för att minska andelen med ekonomiskt bistånd efter avslutad etablering. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Bildningsnämnden uppdras att identifiera och genomföra insatser för att halvera etableringstiden för nyanlända gällande inträde på arbetsmarknaden. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att motverka konsekvenserna för barn som lever i familjer med ekonomisk utsatthet.
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att minska andelen med långvarigt biståndsbehov. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att minska andelen med ekonomiskt bistånd efter avslutad etablering. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta utrednings- och handläggningstiderna i myndighetsutövningen.
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta väntetiden från ansökningsdatum till insats.
- Omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta väntetiden från ansökningsdatum till insats.
- Omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultat skillnader på verksamhets- och enhetsnivå.
- Äldrenämnden uppdras att analysera kostnaderna inom äldreomsorgen för att till budgetarbetet återkomma till kommunstyrelsen med en bedömning om framtida kostnadsutveckling.
- Äldrenämnden uppdras att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultat skillnader på verksamhets- och enhetsnivå.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att möta efterfrågan och öka nyttjandegraden av lokaler, anläggningar och arenor.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att tillhandahålla metodstöd för kompetensförsörjning.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att minska sjukskrivningen av anställda.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att öka förutsättningar för ett hållbart professionellt chefskap.
- Utförarnämnden (kommunstyrelsen) uppdras att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultat skillnader mellan enheter inom äldreomsorg och LSS Funktionsstöd.

Prioriterade styrdokument

Följande styrande dokument ska nämnderna särskilt arbeta med/fokusera på under kommande budgetperiod:

- Upphandlings- och inköspolicy för Linköpings kommun

Förslag till budget för resultaträkning och nämndernas ramar

Budgeterat resultat

Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunen budgeterar ett resultat i balans för 2019. Eftersom utvecklingen av bland annat skatteintäkterna för kommande år är osäker finns ofördelade effektiviseringskrav i planen för åren 2020-2022. De fördelas om det fortfarande behövs när budgeten för aktuellt år ska fastställas.

Budgeterade skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och den kommunala fastighetsavgiften uppgår till 8 456 mnkr för 2019. Det motsvarar en ökning med 3,8 procent jämfört med budget 2018. Beräkningen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning i budget 2019 med plan för 2020-2022 bygger på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognos över skatteunderlagets utveckling från den 27 april 2018.

Skatteintäkter och utjämning har beräknats utifrån befolkningsprognosen som kommunstyrelsen godkände som underlag för kommunens planering den 17 april 2018. Nämnderna har i sina budgetförslag använt samma befolkningsprognos för sina beräkningar. Skatteintäkterna beräknas på antalet invånare den 1 november året före respektive intäktsår.

Linköping har 150 mnkr reserverade i en resultatutjämningsreserv för att kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

I budgeten beräknas att Linköping på grund av en gynnsam demografisk struktur ska betala netto 363 mnkr till kostnads- och LSS-utjämningen för år 2019 vilket motsvarar cirka 1 kr i utdebitering.

För 2019 föreslås skattesatsen vara oförändrad, 20,20 procent.

I budgetförslaget beräknas 35 mnkr 2019 och 25 mnkr 2020 kunna finansieras med statsbidraget för ökat bostadsbyggande (byggbonusen). Beloppet är dock osäkert då det är beroende av hur många startbesked av bostäder som vi har i Linköping och mycket övriga kommuner bygger och ansöker.

Finansnetto

I budgeten har avkastningen från långsiktiga placeringarna prognostiserats till cirka 150 mnkr per år inklusive reavinster och återbäring från Kommuninvest. Intäkter från kommunens borgensåtagande avseende Stadshus upplåning budgeteras till 30 mnkr.

Sammanställning budgeterade utdelningar från Linköpings Stadshus AB:

- Utdelningen med 160 mnkr för 2019 inkl en uppskjuten utdelning med 130 mnkr. För år 2020 45 mnkr och för åren 2021-2022 är utdelningen beräknad till 30 mnkr per år.
- Utdelning med 55 mnkr per år som Linköpings Stadshus AB i sin tur kommer att erhålla som motsvarande koncernbidrag från AB Stångåstaden i bostadspolitiska medel, se nedan.

Från och med 2019 gäller en ny kommunal redovisningslag som innebär att kommunens finansiella placeringar ska marknadsvärderas vid varje årsskifte vilket kommer att påverka finansnettot, därmed är den budgeterade avkastningen från de långsiktiga placeringarna osäker och svårare att beräkna än tidigare. Förändringen innebär även att det årliga resultatet från placeringarna kommer att variera mer än tidigare.

För pensionsmedelsplaceringarna budgeteras avkastning och reavinster med sammanlagt 54 mnkr för 2019.

Bostadspolitiska medel/värdeöverföring från AB Stångåstaden

För 2019 och framåt budgeteras 55 mnkr som årlig utdelning från Linköpings Stadshus AB. Linköpings Stadshus kommer i sin tur att erhålla motsvarande koncernbidrag från AB Stångåstaden. Enligt lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag kan en värdeöverföring göras från ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag till ägaren under vissa givna förutsättningar. Utdelningen redovisas som en finansiell intäkt och ingår i det budgeterade finansnettot.

Linköpings kommun kommer i enlighet med lagen att använda utdelningen till åtgärder som främjar integration och social sammanhållning eller tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar. Nedanstående tabell redovisar planerade projekt 2019.

Planerade insatser bostadspolitiska medel, belopp per år (tkr)	Budget 2019
Brobyggare inkl El Sistema	9 200
Vräkningsförebyggande arbete	1 300
Boendestöd	28 100
Familjecentral	13 900
Sommarverksamhet	500
Sommarjobb	2 000
Summa	55 000

Förändringar av nämndernas ramar

Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

För att kommunens budget även för åren 2020-2022 ska vara i balans krävs kostnadsreduceringar och ökade externa intäkter. Summan av nämndernas framställningar om utökade ramar inför budgetarbetet uppgick till 354 mnkr för 2019, 358 mnkr för 2020, 441 mnkr för 2021 och 493 mnkr för 2022.

I nedanstående tabell redovisas en sammanställning över nettot av de föreslagna förändringarna av ramarna för de olika nämnderna. I beloppen ingår justeringar för demografiska förändringar. Omfördelningar av budgetramar mellan nämnder redovisas på separata rader. Nämndernas ramar är i 2018 års pris- och lönenivå. De kommer att justeras till 2019 års nivå samtidigt som ramarna slutjusteras för 2018 års lönerörelse.

I bilaga finns specifikationer för vad som ingår i beloppen nedan och en separat sammanställning över omfördelningar mellan nämnder.

Förslag till förändringar av nämndernas ramar

Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	400	0	0	0
Kommunens revisorer	186	0	0	0
Kommunstyrelsen	33 245	21 405	18 125	9 325
<i>Omförening till arbetsmarknadsnämnd</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>
<i>Omfördelning från utförarnämnden</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Valnämnden	450	0	0	3 490
Äldrenämnden	25 000	25 000	25 000	25 000
Social- och omsorgsnämnd	12 000	12 000	12 000	12 000
Barn- och ungdomsnämnden	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Omfördelning fritidsverksamhet, idrottshall Brokind, skolskjutsar</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>
Bildningsnämnden	5 000	5 000	5 000	5 000
<i>Omfördelning skolskjutsar</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>
<i>Omförening till arbetsmarknadsnämnd (exkl förvaltningen)</i>	<i>-59 153</i>	<i>-59 176</i>	<i>-59 194</i>	<i>-59 194</i>
Kultur- och fritidsnämnden	5 000	5 000	5 000	85 174
<i>Omfördelning fritidsverksamhet, idrottshall Brokind</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>
Arbetsmarknadsnämnden	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Omfördelning från KS, bildningsnämnd, socialnämnd</i>	<i>267 859</i>	<i>267 882</i>	<i>267 900</i>	<i>267 900</i>
Samhällsbyggnadsnämnden	5 140	2 890	0	0
<i>Omfördelning skolskjutsar</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>
Exploatering	0	0	0	0
Socialnämnden				
<i>Omförening till arbetsmarknadsnämnd</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>
<i>Resterande budgetram flyttas till social-och omsorgsnämnden</i>				
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0
Utförarnämnden	0	0	0	0
<i>Budgetramen flyttas till kommunstyrelsen</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>
Summa förslag till förändrade budget- ramar för nämnderna	126 421	111 295	105 125	179 989

Reserver för osäkra faktorer

I en föränderlig värld är det omöjligt att förutse alla händelser. För att uppnå en ekonomi i balans på alla nivåer i organisationen krävs budgeterade reserver och handlingsberedskap för väntade och oväntade händelser. Budgetreserven behöver anpassas till osäkerhetsfaktorerna i respektive verksamhet. En reserv ökar förutsättningarna för att kunna hantera oförutsägbara händelser vilket är särskilt angeläget i rådande ekonomiska läge.

I resultatet ingår centrala reserver för osäkra faktorer i form av resursmedel med 80 mnkr 2019. För demografiska förändringar, lön och pris finns en reserv med 328 mnkr för 2019. Nämnderna har i budgetdirektiven uppmanats att skapa egna reserver för sina verksamheter.

Resursmedel

I budgeten finns 80 mnkr för respektive år i resursmedel som kommunstyrelsen under löpande budgetår kan besluta om att fördela. Kommunstyrelsen måste alltid ta hänsyn till målen för kommunens ekonomi vid beslut om ianspråktaganden av reserv- och resursmedel.

Central reserv för demografi, pris och lön

Budgeten är beräknad utifrån SKL:s prognoser både vad gäller beräkningen av reserv för pris och lön samt skatteintäkter. De redovisade budgetramarna för nämnderna är angivna i 2018 års pris- och löneläge. Resterande löne- och prisuppräknings enligt SKL:s prognos budgeteras i den centrala reserven. När 2018 års lönerörelse är klar görs en preliminär fördelning av 2019 års pris och lön. När 2019 års lönerörelse är klara sker en slutlig fördelning till nämnderna, om utfallet avviker från den preliminära kompensationen, samt för riktade lönesatsningar som beslutas under budgetåret.

I budgeten ingår reserv för förändringar avseende demografi, pris och lön med 328 mnkr för 2019, 665 mnkr för 2020, 996 mnkr för 2021 och 1 329 mnkr för 2022.

En viktig faktor vid bedömning av framtiden är utvecklingen av antalet invånare. Den befolkningsprognos som kommunstyrelsen fastställde våren 2018 har varit basen för nämndernas beräkningar och därutöver finns reservmedel för demografiska förändringar med 25 mnkr per år utöver befolkningsprognosen.

Resursfördelning demografi

Under 2018 har en ny modell för resursfördelning för demografiska förändringar beslutats. Den nya modellen börjar gälla från budget 2019. Det är en generell resursfördelning för demografiska förändringar för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, samt inom äldreomsorgen. Modellen bygger på invånarantalet och ersättningsbeloppen i kostnadsutjämnningen mellan Sveriges kommuner. Modellen överensstämmer med uppdraget att anpassa modellen till kommunens intäkter för tillkommande invånare i det kommunala utjämnningssystemet. Förändringar av de aktuella verksamheterna kopplade till förändrad åldersdemografi prövas alltså inte politiskt. Ej heller prövas nämndernas ingående budgetramar. Resursfördelningsmodellen reglerar endast demografiska förändringar. Den föreslagna resursfördelningen överensstämmer med kommunens styrmodell beträffande decentralisering och kommunens nya budgetprocess med mer rambudgetering och mindre detaljbudgetering. En generell resursfördelning innebär också få och enkla beräkningar och modellen blir därmed transparent.

Den demografiska resursfördelningen syftar till att förbättra nämnders planeringsförutsättningar genom att fördela ekonomiska resurser på basis av demografiska förändringar. Det innebär att berörda nämnder kan förutsäga vilka ekonomiska resurser som finns även vid förändringar av antal invånare i de olika åldersgrupperna. En nämnd kan för ett specifikt år få såväl ökade som minskade resurser då demografin (antal invånare i respektive åldersgrupp) ständigt förändras.

När budgeten fastställs fördelas en del av resurserna med förändringar av kommunens antal invånare i de aktuella åldersgrupperna som grund. Därutöver budgeteras en central reserv under kommunstyrelsen för att hantera förändringar under året.

Investeringar

Kommunen styr i första hand driftbudgeten och grundregeln är att nämnderna ska klara att finansiera ränta, avskrivning och driftkostnader för de investeringar som genomförs inom nämndens ram för driftbudgeten. Kommunens långsiktiga utrymme i driftbudgeten styr nivån på investeringarna och lokalförhyrningarna.

I samband med arbetet med budget 2019 har nämnderna tagit fram planer för de kommande 10 åren avseende investeringar och lokalförhyrningar med tillhörande driftkostnader. Syftet är att förbättra planering, prioritering och samordning med nämndernas lokalförhyrningsplaner på kort och lång sikt samt att i övrigt bedriva en långsiktig planering.

Föreslagen investeringsram för år 2019 är 360 mnkr varav 65 mnkr är reserver. Investeringsnivån överstiger avskrivningarna som beräknas uppgå till 215 mnkr för 2019. Kommunen har hittills kunnat finansiera investeringarna utan att låna. I budgetförslaget föreslås att max 150 mnkr av investeringarna finansieras med lån.

Nämnderna har ibland behov av utökade investeringsramar under budgetåret. Kommunstyrelsen har därför en extra investeringsreserv på 15 mnkr som kan användas för att bevilja sådana utökade investeringsramar till nämnderna. Normalt ska nämnder och styrelser kunna inrymma utökade driftkostnader i form av räntor, avskrivningar och driftkostnader inom sin driftbudget för dessa investeringar. I undantagsfall kan kommunstyrelsen bevilja medel för att täcka utökade driftkostnader från sina resursmedel, men då påverkas även utrymmet i kommande års budgetar, varför detta bör tillämpas med stor restriktivitet.

Kommunen behöver en markreserv för att säkerställa framtida expansionsmöjligheter. Kommunstyrelsen har i förslaget en reserv för strategiska markinköp om 50 mnkr för att få en snabbare och mer flexibel hantering.

Exploatering för bostäder och verksamheter

I budget 2016-2017 budgeterades för första gången exploateringsverksamheten i resultaträkningen.

Exploateringsverksamheten budgeteras i 2019 års budget med plan för 2020-2022 med ett årligt samlat överskott om 30 mnkr.

Enligt den rutin som kommunstyrelsen fastställt avräknas intäkter mot kalkylerade kostnader så snart en tomt avyttrats. Det innebär att kostnader och intäkter redovisas fortlöpande.

Resultatet för exploateringsverksamheten varierar mellan åren då det ofta förekommer tidsförskjutningar av stora belopp. Eftersom resultaten varierar mellan de olika exploateringsområdena avslutas de mot exploateringsverksamhetens egna kapital så att överskottsområden kan bidra till att finansiera underskottsområden. Exploateringsverksamhetens egna kapital uppgick i bokslut 2017 till 409 mnkr.

Utfallet netto för exploateringsprojektens likviditetspåverkan bör över tiden bli ett inkomstöverskott då projekten till allra största del redovisar ett överskott vid slutavräkning. Mellan åren kan stora skillnader uppstå mellan storleken på inkomster och utgifter. Projektkalkylerna för likviditetspåverkan visar ett samlat inkomstöverskott om totalt 134 mnkr för budgetperioden 2019-2022. Inkomsterna beräknas överstiga utgifterna för åren 2019-2021 och för 2022 beräknas nettoinkomsten till noll.

Pensioner

Enligt beslut i kommunfullmäktige 1998 ska kommunens pensionsåtaganden redovisas enligt fullfonderingsmodellen. Det innebär att kommunens totala pensionsåtagande redovisas som en avsättning (på skuldsidan i balansräkningen). Kommunen avviker därigenom från god redovisningssed genom att inte följa lagen om kommunal redovisning. Av lagen framgår att en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som intjänats före år 1998 inte ska redovisas som avsättning i kommunens balansräkning utan som en ansvarsförbindelse och därmed ligga utanför balansräkningen.

Kommunens totala pensionsskuld beräknas öka från 3 131 mnkr i 2017 års bokslut till 3 174 mnkr vid utgången av år 2022, varav ansvarsförbindelsen minskar från 2 508 mnkr till 2 172 mnkr. Budgeten grundas på de prognoser som kommunens pensionsadministratör tagit fram per den 31 december 2017.

För att täcka årets intjänande av pensionskostnader görs ett påslag på lönekostnaden, vilket ingår i personalomkostnadspåslaget. Detta ger en intern intäkt i form av kalkylerad pensionskostnad (KP) som för år 2019 beräknas till drygt 257 mnkr. Därutöver har pensionsenheten ett behov av en budgetram för år 2019 på 94 mnkr.

Kommunen sätter årligen av särskilda medel för att täcka en del av de framtida pensionsutbetalningarna. De externa placeringarna minskar pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2017 till 1,7 miljarder kronor. Det motsvarar 100 procent av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 43,9 procent av pensionsskulden som är intjänad före 1998.

Avsättningen görs för att täcka nyintjänad pension och övriga förändringar för de pensioner som är intjänade från och med 1998. Enligt pensionsadministratörens beräkningar (31 december 2017) kommer den delen av pensionsskulden att öka med 53 mnkr under 2019.

Uttag från de externa placeringarna görs för att finansiera del av pensionsutbetalningarna som intjänats före 1998. Enligt beräkningarna från pensionsadministratören (31 december 2017) beräknas uttaget bli 51 mnkr för år 2019.

Det finns dock en relativt stor osäkerhet gällande dessa framtida prognoser. Dels beror det på de prognosparametrar från SKL som uppdateras årligen och som pensionsadministratörens beräkningar bygger på. Det beror beräkningarna även på kommunens personalbestånd vilket uppdateras varje år i februari. Även räntenivån utgör en osäkerhetsfaktor eftersom en sänkt diskonteringsränta innebär att pensionsskulden ökar.

Nettot av avsättning och uttag från de externa placeringarna ges kommunledningsförvaltningen i uppdrag att placera alternativt ianspråka när uppdaterade prognoser har kommit från pensionsadministratören.

Resultaträkning, förslag

	Bokslut	Budget	Förslag	Förslag	Förslag	Förslag
Belopp mnkr	2017	2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	1 866	1 340	1 750	1 750	1 750	1 750
Verksamhetens kostnader	-9 583	-9 723	-10 501	-10 917	-11 323	-11 815
Jämförelsestörande poster	57					
Avskrivningar	-177	-175	-215	-220	-225	-230
Intäkter 2018 enl uppdrag		100	100	100	100	100
Ofördelat effektiviseringskrav				262	420	585
Verksamhetens nettokostnader	-7 837	-8 458	-8 865	-9 024	-9 278	-9 610
Skatteintäkter	6 844	7 050	7 334	7 589	7 888	8 220
Generella statsbidrag och utjämning	769	852	859	885	868	836
Statsbidrag "Byggbonus"	58	20	35	25		
Kommunal fastighetsavgift	245	257	263	265	267	269
Summa skatteintäkter o utjämning	7 916	8 180	8 491	8 764	9 023	9 325
Finansiella intäkter	312	370	458	369	383	414
Finansiella kostnader	-71	-90	-84	-108	-128	-129
Jämförelsestörande poster						
Finansnetto	241	279	374	260	255	285
ÅRETS RESULTAT	320	1	0	0	0	0

Skatteintäkterna är beräknade enligt SKL:s prognos den 27 april 2018.

Förslag till budgetramar för nämnderna 2019 med plan för 2020-2022

Belopp tkr	Budget 2018	Förslag Budget 2019	Förslag Plan 2020	Förslag Plan 2021	Förslag Plan 2022
Kommunfullmäktige	13 076	13 476	13 076	13 076	13 076
Kommunens revisorer	5 040	5 226	5 040	5 040	5 040
Kommunstyrelsen	403 325	506 212	489 302	486 022	477 222
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	488 572	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	6 616	6 616	6 616	6 616	6 616
Valnämnden	3 289	2 358	260	260	3 750
Äldrenämnden	1 240 796	1 337 035	1 357 529	1 392 043	1 419 391
Omsorgsnämnden	1 085 230				
Social- och omsorgsnämnden		1 551 319	1 547 407	1 552 456	1 552 456
Barn- och ungdomsnämnden	3 239 270	3 346 476	3 389 658	3 432 903	3 473 456
Bildningsnämnden	764 253	752 063	772 070	794 125	815 640
Kultur- och fritidsnämnden	309 141	360 579	363 469	363 469	443 643
Arbetsmarknadsnämnden		287 859	287 882	287 900	287 900
Samhällsbyggnadsnämnden	423 394	436 046	436 909	435 491	435 491
Exploatering	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Socialnämnden	465 669				
Bygg- och miljönämnden	-5 515	58 518	58 518	58 518	58 518
Utförarnämnden	-2 846	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader inkl avskrivningar	8 409 310	8 633 783	8 697 736	8 797 919	8 962 199
Pensionering, exkl finansiella poster	15 889	13 077	-11 713	-31 580	-31 580
Resursmedel	57 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Reserv för pris, lön o demografi	117 590	328 290	665 060	996 325	1 329 315
Intern finansiering, intern ränta	-41 663	-44 788	-44 788	-44 788	-44 788
Intäkter enligt uppdrag	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Effektivare inköp/ramavtalstrohet samt effektivare administration		-45 000			
Ofördelat effektiviseringskrav			-261 864	-420 172	-584 745
Verksamhetens nettokostnader	8 458 126	8 865 362	9 024 431	9 277 704	9 610 401

Nämndernas ramar är beräknade i 2018 års pris- och lönenivå.

Förslag till förändringar av nämndernas ramar, sammanställning

Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	400	0	0	0
Kommunens revisorer	186	0	0	0
Kommunstyrelsen	33 245	21 405	18 125	9 325
<i>Omfördelning till arbetsmarknadsnämnd</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>
<i>Omfördelning från utförarnämnden</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>	<i>-2 846</i>
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Valnämnden	450	0	0	3 490
Äldrenämnden	25 000	25 000	25 000	25 000
Social- och omsorgsnämnd	12 000	12 000	12 000	12 000
Barn- och ungdomsnämnden	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Omfördelning fritidsverksamhet, idrottshall Brokind, skolskjutsar</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>	<i>16 576</i>
Bildningsnämnden	5 000	5 000	5 000	5 000
<i>Omfördelning skolskjutsar</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>	<i>14 550</i>
<i>Omfördelning till arbetsmarknadsnämnd (exkl förvaltningen)</i>	<i>-59 153</i>	<i>-59 176</i>	<i>-59 194</i>	<i>-59 194</i>
Kultur- och fritidsnämnden	5 000	5 000	5 000	85 174
<i>Omfördelning fritidsverksamhet, idrottshall Brokind</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>	<i>31 935</i>
Arbetsmarknadsnämnden	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Omfördelning från KS, bildningsnämnd, socialnämnd</i>	<i>267 859</i>	<i>267 882</i>	<i>267 900</i>	<i>267 900</i>
Samhällsbyggnadsnämnden	5 140	2 890	0	0
<i>Omfördelning skolskjutsar</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>	<i>-63 061</i>
Exploatering	0	0	0	0
Socialnämnden				
<i>Omfördelning till arbetsmarknadsnämnd</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>	<i>-201 706</i>
<i>Resterande budgetram flyttas till social- och omsorgsnämnden</i>				
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0
Utförarnämnden	0	0	0	0
<i>Budgetramen flyttas till kommunstyrelsen</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>	<i>2 846</i>
Summa förslag till förändrade budgetramar för nämnderna	126 421	111 295	105 125	179 989

Förslag till förändringar av nämndernas budgetramar, specifikation

Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige <i>Utbildning nyvalda förtroendevalda</i>	400	0	0	0
Kommunens revisorer <i>Dubbla revisionsgrupper 2019</i>	186	0	0	0
Kommunstyrelsen <i>Den utökade ramen ska användas för att förbättra kontakten med näringsliv och medborgare, renovering av Östergötlands museum</i>	21 975	15 325	18 125	9 325
<i>Förbättrad järnväg till Linköping</i>	11 270	6 080		
Överförmyndarnämnden <i>Åskandet finansieras med schablonersättning</i>	0	0	0	0
Valnämnden <i>Allmänna val</i>	450	0	0	3 490
Äldrenämnden <i>Den utökade ramen ska gå till ökad bemanning, fler fritidsaktiviteter för de äldre samt tekniska hjälpmedel</i>	25 000	25 000	25 000	25 000
Social- och omsorgsnämnden <i>Den utökade ramen ska gå till ökad tillgänglighet för medborgare samt utökning av boende-, korttidsplatser och insatser mot våld i nära relationer</i>	12 000	12 000	12 000	12 000
Barn- och ungdomsnämnden <i>Den utökade ramen ska gå till mindre barngrupper, säkerställa hjälp till de med störst behov av samhällets stöd och en satsning på studie- och yrkesvägledning för att elever ska kunna göra mer informerade val.</i>	20 000	20 000	20 000	20 000
Bildningsnämnden <i>Den utökade ramen ska gå till att kvalitetsförstärka vuxenutbildningen</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
Kultur- och fritidsnämnden <i>Den utökade ramen ska under 2019 användas till att förbättra möjligheterna till idrottande i Linköping samt att förbättra Gamla Linköping som besöksmål</i>	5 000	5 000	5 000	85 174
Arbetsmarknadsnämnden <i>Ramhöjningen ska användas till att bygga ut de arbetsmarknadsåtgärder som finns i Linköping för att få fler i sysselsättning och egen försörjning</i>	20 000	20 000	20 000	20 000
Samhällsbyggnadsnämnden <i>Kompetensförsörjning för att upprätthålla bostadsbyggandet finns avsatta under resursmedel. Den utökade ramen ska gå till att förbättra järnvägen till Linköping och riktlinjer för bättre ekosystemtjänster</i>	600	350	0	0
<i>Förbättrad järnväg till Linköping</i>	4 540	2 540	0	0
Exploatering	0	0	0	0
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0
Utförarnämnden	0	0	0	0

Summa förslag till förändrade budgetramar för nämnderna	126 421	111 295	105 125	179 989
--	----------------	----------------	----------------	----------------

Förslag till omfördelning av budgetramar mellan nämnderna

Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen				
<i>Omfördelning från utförarnämnden</i>	-2 846	-2 846	-2 846	-2 846
<i>Omfördelning till ny arbetsmarknadsnämnd</i>	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Omsorgsnämnden				
<i>Budgetramen flyttas till social- och omsorgsnämnden</i>				
Barn- och ungdomsnämnden				
<i>Omfördelning av ram till kultur- och fritidsnämnden gällande fritidsverksamhet 13-16 år</i>	-31 569	-31 569	-31 569	-31 569
<i>Omfördelning av ram till kultur- och fritidsnämnden gällande idrottshall Brokind enligt beslut (KS 2016-05-31, §186)</i>	-366	-366	-366	-366
<i>Omfördelning av ram från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden gällande skolskjuts</i>	48 511	48 511	48 511	48 511
Bildningsnämnden				
<i>Omfördelning av ram från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden gällande skolskjuts</i>	14 550	14 550	14 550	14 550
<i>Omfördelning till ny arbetsmarknadsnämnd (exkl förvaltningen)</i>	-59 153	-59 176	-59 194	-59 194
Kultur- och fritidsnämnden				
<i>Omfördelning av ram till kultur- och fritidsnämnden gällande fritidsverksamhet 13-16 år</i>	31 569	31 569	31 569	31 569
<i>Omfördelning av ram till kultur- och fritidsnämnden gällande idrottshall Brokind enligt beslut (KS 2016-05-31, §186)</i>	366	366	366	366
<i>Nyårsfirande, firande av idrottsprestationer finansieras med kommunstyrelsens medel för event</i>				
<i>Fristadsförfattare finansieras inom nämndens ram</i>				
<i>Intäkter SAAB arena ligger kvar hos kommunstyrelsen i avvaktan på utredning</i>				
Arbetsmarknadsnämnden	267 859	267 882	267 900	267 900
<i>Omfördelning från KS, bildningsnämnd, socialnämnd</i>				
Samhällsbyggnadsnämnden				
<i>Omfördelning skolskjutsar till barn-och ungdomsnämnden, bildningsnämnden</i>	-63 061	-63 061	-63 061	-63 061
Socialnämnden				
<i>Omfördelning till ny arbetsmarknadsnämnd</i>	-201 706	-201 706	-201 706	-201 706
<i>Resterande budgetram flyttas till social-och omsorgsnämnden</i>				
Utförarnämnden				
<i>Budgetramen flyttas till kommunstyrelsen</i>	2 846	2 846	2 846	2 846

Summa omfördelningar mellan nämnderna	0	0	0	0
---------------------------------------	---	---	---	---

Förslag till investeringsramar för nämnderna 2019 med plan för 2020-2022

Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	0	0	0	0
Kommunens revisorer	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	111 050	109 650	109 450	109 450
<i>varav tidigare utförarnämnden</i>	<i>42 800</i>	<i>42 800</i>	<i>42 800</i>	<i>42 800</i>
<i>varav investeringsreserv</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>
<i>varav reserv för strategiska markförvärv</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Valnämnden	0	0	0	0
Äldrenämnden	1 000	1 000	1 000	1 000
Omsorgsnämnden				
Social- och omsorgsnämnd	800	800	800	800
Barn- och ungdomsnämnden	24 550	21 400	21 400	21 400
Bildningsnämnden	8 000	11 300	14 212	14 212
Kultur- och fritidsnämnden	23 650	2 350	10 750	2 750
Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	190 210	233 400	255 500	255 500
Socialnämnden (flyttad till social- och omsorgsnämnd)				
Bygg- och miljönämnden	500	500	500	500
Utförarnämnden	0	0	0	0
Summa budgetberedningens förslag	359 760	380 400	413 612	405 612
Ram enligt budgetdirektiv	335 000	355 000	387 262	387 262
Förslag utökade investeringsramar	24 760	25 400	26 350	18 350

